

Ikt. sz.: EUB-41/25-3/2018.

EUB-12/2018. sz. ülés
(EUB-12/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2018. november 12-én, hétfőn 10 óra 06 perckor
az Országház Varga Béla termében (főemelet 21.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyar Európai Üzleti Tanács (HEBC) 2017. évi „Okos Magyarország” című jelentésének megvitatása az HEBC tagjaival</i>	5
<i>Jakab Roland hozzászólása</i>	6
<i>Bujdosó Andrea hozzászólása</i>	8
<i>Zagyva Béla hozzászólása</i>	9
<i>Taria-Julia Lammi hozzászólása</i>	10
<i>Pécsi-Szabó Miklós hozzászólása</i>	12
<i>Erényi Balázs hozzászólása</i>	13
<i>Dr. Fábíán Ágnes hozzászólása</i>	14
<i>Kérdések, vélemények</i>	15
<i>Válaszok</i>	19
<i>Tájékoztatás az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezményének katowicei konferenciáján képviselendő magyar és európai uniós álláspontokról</i>	22
<i>Dr. Botos Barbara tájékoztatója</i>	22
<i>Kérdések, vélemények</i>	26
<i>Dr. Botos Barbara válasza</i>	29
<i>Az ülés berekesztése</i>	32

Napirendi javaslat

1. A Magyar Európai Üzleti Tanács (HEBC) 2017. évi „Okos Magyarország” című jelentésének megvitatása az HEBC tagjaival
2. Tájékoztatás az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének katowicei konferenciáján képviselendő magyar és európai uniós álláspontról
Előterjesztő:
Dr. Botos Barbara, az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyettes államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bana Tibor (Jobbik), a bizottság alelnöke

Csöbör Katalin (Fidesz)

Riz Gábor (Fidesz)

Juhász Hajnalka (KDNP)

Dr. Szél Bernadett (független)

Helyettesítési megbízást adott

Horváth István (Fidesz) Tessely Zoltánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes

Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs

Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Jakab Roland ügyvezető igazgató (Ericsson Magyarország), az HEBC elnöke

Bujdosó Andrea, az Igazgatóság elnöke (Shell Hungary)

Dr. Fábíán Ágnes ügyvezető igazgató (Henkel Magyarország)

Zagyva Béla ügyvezető igazgató (Nokia Magyarország)

Taira-Julia-Lammi ügyvezető igazgató (ABB Kft.)

Pécsi-Szabó Miklós, az HEBC korábbi elnöke

Erényi Balázs, az HEBC tiszteletbeli tagja

Dr. Botos Barbara helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium)

Schmuck Erzsébet országgyűlési képviselő (LMP), a Fenntartható fejlődés bizottságának elnöke

Megjelent

Dóka Ágnes, az HEBC titkára

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 06 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm az Országgyűlés munkatársait, meghívott vendégeinket.

A mai napi első teendőnk a határozatképeség megállapítása. A jegyzőkönyv számára is jelentem, hogy az aláírt jelenléti ív alapján az eseti képviseleti megbízással bizottságunk határozatképes.

A második teendőnk a napirendi pontok megállapítása. Képviselőtársaim a törvényi előírásnak megfelelően múlt hét végén megkapták a napirendi javaslatomat. A mai bizottsági ülésre két napirendi pontot terveztünk. Az 1.: a Magyar Európai Üzleti Tanács 2017. évi „Okos Magyarország” című jelentésének megvitatása az HEBC tagjaival, a 2.: tájékoztatás az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezményének katowicei konferenciáján képviselendő magyar és európai uniós álláspontról. Az előterjesztő dr. Botos Barbara, az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyettes államtitkára.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e valakinek kérdése, véleménye a napirendi pontokkal kapcsolatban. *(Nincs jelzés.)* Nem látok ilyet.

Szavazásra teszem fel. Ki az, aki támogatja a napirendi pontok megtárgyalását? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára is megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag elfogadta.

Tisztelt Bizottság! Engedjék meg képviselőtársaim, hogy napirend előtt köszöntsem Szél Bernadett független képviselő asszonyt, aki első alkalommal vesz részt a bizottsági ülésünkön. Képviselő asszonynak jó munkát kívánok az elkövetkezendő időszakban. Köszönöm szépen.

A Magyar Európai Üzleti Tanács (HEBC) 2017. évi „Okos Magyarország” című jelentésének megvitatása az HEBC tagjaival

Hozzákezdünk az 1. napirendi pont megtárgyalásához, ami a Magyar Európai Üzleti Tanács 2017. évi „Okos Magyarország” című jelentésnek megvitatása az HEBC tagjaival. Most látom, hogy tolmácsunk is van, úgyhogy kérem képviselőtársaimat, hogy lassabban beszéljenek, hogy érthető legyen a tolmácsolás az angolul tudó tagoknak.

Tisztelt Bizottság! Köszöntöm az Európai Üzleti Tanács tagjait, Jakab Roland elnök urat. Arra kérem majd elnök urat, hogy mutassa be képviselőtársaimnak az Üzleti Tanács tagjait.

Az Európai ügyek bizottsága évről évre megtárgyalja az HEBC jelentéseit, már csak azért is, hogy első kézből kapjon tájékoztatást arról, hogy miként is értékelik a gazdasági-társadalmi folyamatokat a Magyarországon működő, jelentős nagyvállalatok vezetői, és milyen ajánlást fogalmaznak meg akár a parlament, akár a kormány részére. Ahogy számolom, tisztelt elnök úr, lassan már bizony a mi találkozóknak is történelme van: húsz éve kezdődött el ez a párbeszéd, amely minden alkalommal értékes eszmecsere eredményezett.

Tisztelt Elnök Úr! Megadom a szót elnök úrnak. Kérem, mutassa be a Tanács tagjait, utána pedig a jelentés rövid bemutatása következik, aztán következik a vita, megnyitom a vitát, összegyűjtjük a kérdéseket, majd kérem, hogy a kérdésekre válaszoljanak. Köszönöm szépen. Tessék parancsolni!

Jakab Roland hozzászólása

JAKAB ROLAND ügyvezető igazgató (Ericsson Magyarország), az HEBC elnöke: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgy és Urak! Hölgyeim és Uraim! Az HEBC nevében szeretettel köszöntöm önöket. Külön köszönöm az elnök úr megtisztelő meghívását. Minden évben rendkívüli öröm számunkra és várva várt esemény az önökkel folytatandó párbeszéd, aminek országjelentéseink bemutatása keretét ad. Értékes véleményük és együttműködésük biztatást jelent munkánk folytatására. Nagyra értékeljük az európai ügyekkel foglalkozó bizottság szerepét az európai uniós egyeztetési eljárások lefolytatásában, a magyar tárgyalási álláspontok kialakításában és a döntések előkészítésében. Tanácsunk, amely multinacionális cégek első számú vezetőit tömöríti, évente hozza nyilvánosságra ajánlásait, amelyeket Magyarország gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében fogalmaz meg. Célunk, hogy a vállalatainknál összegződő globális tudásból és tapasztalatból fel tudjuk kínálni mindazt, amire Magyarországon fogadókészség van.

Utolsó kiadott riportunk címe: „Okos Magyarország”, azt a célt fejezi ki, amelynek eléréséhez hozzá szeretnénk járulni. Ezt a konszenzuson alapuló riportot szeretnénk most önöknek bemutatni és gondolatainkat megosztani a riport főbb témái kapcsán.

Kérem, engedjék meg, hogy bemutassam az asztalnál ülő kollégáimat: Bujdosó Andrea, a Shell Hungary Igazgatóságának elnöke, bal oldalamon Zagyva Béla úr, a Nokia Magyarország ügyvezető igazgatója, Taira-Julia Lammi, az ABB magyarországi leányvállalatának ügyvezető igazgatója, Pécsi-Szabó Miklós úr, az HEBC korábbi elnöke, Erényi Balázs úr, az HEBC tiszteletbeli tagja és dr. Fábíán Ágnes asszony, a Henkel Magyarország elnöke. Jómagam az Ericsson regionális igazgatója vagyok.

A digitális átalakulás feltartóztatlanul halad előre. A nemrégiben még tudományos-fantasztikusként kezelt ötletek napjainkban válnak valósággá és lassan mindennapi életünk szerves részévé. Magyarországnak is kellő időben és kellő ütemben kell felkészülnie ezekre az ipari és technológiai változásokra, mert ezek pozitív hatásából előnyt kovácsolni ma létkérdés. A legfejlettebb ipari országok magas hozzáadott értéket termelő piacokon versenyeznek, és ez határozza meg stratégiai célkitűzéseiket is. Ezek között szerepel a hagyományos oktatási rendszerek fejlesztése, az e-oktatás és az e-kormányzás bevezetése, a nemzeti innovációs potenciál növelése és a megújuló energiaforrásokra történő átállás. *(Juhász Hajnalka megérkezik a bizottság ülésére.)*

Véleményünk szerint ezek azok a területek, amelyek egy dinamikus, modern és a gyors fejlődésre nyitott ország megteremtésében is kiemelt figyelmet érdemelnek. Ajánlásainkat azzal a céllal fogalmazzuk meg, hogy a fő területek tapasztalatainak összegyűjtésével hozzájáruljunk egy erősebb és hosszú távon is versenyképesebb Magyarországhoz.

Elnök Úr! Most pedig röviden azt ismertetném, hogy a jelenlévő tanácstagok milyen témákat fognak bemutatni a jelentésünkből. Először én fogom kezdeni a címadó gondolatról, és jelentésünk első fejezetéről, melynek címe: „Okos Magyarország - országstratégia”. Ezután Bujdosó Andrea, a Shell igazgatóságának elnöke az „Oktatás és innováció” fejezetet ismerteti velünk, majd Zagyva Béla Nokia-igazgató úr ismerteti a Tanács digitális átalakulással kapcsolatos gondolatait, amelyek a jelentés III. fejezetét ölelik fel. Őt követi Taira-Julia Lammi asszony, az ABB igazgatója, aki a képzett munkaerő és fenntartható gazdaság témájában fog néhány gondolatot megosztani önökkel, majd Pécsi-Szabó Miklós úr, az HEBC korábbi elnöke a Tanács befektetésekkel, adópolitikával, EU-s tagságunkkal kapcsolatos gondolatait osztja meg, utána következik Erényi Balázs úr, aki az HEBC tiszteletbeli tagja és a

fenntartható környezet és energiagazdaság kérdéseit, valamint a gazdaság kifehérítéséről szóló témákat járja körbe. Végezetül pedig dr. Fábíán Ágnes elnök asszony, a Henkel ügyvezető igazgatója fogja ismertetni a kormányzástól az e-kormányzás felé vezető út aktuális témakörét.

Engedje meg, elnök úr, hogy a címadó gondolatunkat, az „Okos Magyarország” témakörét mutassam be nagyon röviden! Azt kértem a Tanács jelenlévő tagjaitól, hogy a témákat mindenki 4 percben vezesse fel és ismertesse, hogy utána sor kerülhessen a párbeszédre.

Az elmúlt néhány évtized során az ipar viszonylag lassú változáson ment át, és csak az utóbbi tíz évben lehettünk szemtanúi az új digitális korszaknak, amely exponenciális fejlődést hozott. A korszak, amelyben most élünk, az óriási adatmennyiségek, az automatizálás és a mesterséges intelligencia, az 5G, a teljes konnektivitás, a virtuális és fizikai valóság keveredésének kora, kifogyhatatlan lehetőséget tartogat az ország gazdasági növekedéséhez. Csak a változásokat előre látó és azokkal tervező országok lesznek képesek fenntartani gazdasági növekedésüket és versenyképességüket. Magyarországnak okos választ kell adni a gyorsan átalakuló világunkban felmerülő kihívásokra.

Az HEBC tagjai egyetértenek abban, hogy a kormánynak vezető szerepet kell vállalni az olyan digitális megoldások fejlesztésének a felgyorsításában, amelyek az államigazgatás, az egészségügy és az állampolgárok mindennapi életét könnyebbé és gyorsabbá teszik.

Véleményünk szerint a digitális megoldások jelentős mértékben egyszerűsítik az egyéneket és az üzleti vállalkozások adminisztrációját.

Az HEBC tagjai egyetértenek abban, hogy egy Magyarország gazdasági és társadalmi fejlődési irányait meghatározó társadalmi párbeszéd elindítása előrettekintő és inkluzív intézkedés lenne. Az állampolgárok bevonásával lehetne megalkotni, hogy milyen legyen Magyarország tíz-tizenöt év múlva, a felelős részvétel és elkötelezettség érzését adva ebben a folyamatban az egyéneknek és az üzleti vállalkozásoknak egyaránt.

Melyik jövőbeni irányt kellene az országnak választania? Hogyan fejlesszük az oktatást és a gyorsan változó világunkban élni és dolgozni képes munkaerőt? Ezek olyan kérdések, amelyek mindenkit foglalkoztatnak. A jövőre vonatkozó hosszú távú és vonzó elképzelések megalkotása révén Magyarország lehetséges befektetőket is megszólíthatna. Egy mindenre kiterjedő országstratégia erősítené Magyarország lehetőségeit, fokozná a biztonság érzését az üzleti szektorban és további beruházásokat vonzana. Magyarország egy európai innovációs központként pozícionálhatná magát.

Véleményünk szerint az oktatás, és különösen a digitális oktatás fejlesztése egy okos ország létrehozásának fontos építőköve. Magyarország lakosságának jelentős része sajnos még nem tudja használni a digitális eszközöket és az internetet, illetve azok, akik használják, nem élnek az internet nyújtotta tanulási és fejlődési lehetőségekkel. Szeretnénk ismét hangsúlyozni a lakosság digitális írástudásának szükségességét, és fontosnak tartjuk, hogy akinek szüksége van rá, az kapjon segítséget az alapvető digitális készségek elsajátításához.

Az embereknek fel kell ismerniük az önképzés fontosságát és azt, hogy a jövőben a digitális világ nyújtotta lehetőségek köre egyre bővül. Egy okos Magyarország létrehozása az óvodától egészen az egyetem befejezéséig egy átgondolt oktatás terveit követeli meg. A gyerekeinknek, csakúgy, mint a felnőtteknek, meg kell tanulniuk, hogy hogyan dolgozzanak adatokkal és hogyan kommunikáljanak idegen nyelven egy virtuális világban. Következésképpen az alaptantárgyak és általános tudományok oktatásának is az egyre inkább digitalizált jövő követelményeinek kell megfelelni.

A magyar emberek tehetségét európai szinten is versenyképesnek tartják. A stratégiai gondolkodás, a vezetési készség, a motiváltság és az ambíció az, ami a magyar munkaerőt kiemelkedővé teszi. Egy okos Magyarországról dolgozni a digitális világ számára egy lehetőség az ország újrapozicionálására. A dolgok internete napjainkban alakul a készségek internetévé, megváltoztatva az információáramlást és a kommunikációt. Ez pedig minden szinten hatást gyakorol a gazdaságra és a kormányzásra.

Üdvözljük Magyarországot stabil gazdasági növekedésért, az átfogó „Digitális jólét” program 2.0-t, és várjuk mielőbbi végrehajtását. Ezenfelül úgy látjuk, hogy Magyarországnak egy európai, agilis, friss és innovatív, a szomszédjaival versenyképes ország imázsát is meg kell mutatnia.

Annak érdekében, hogy képesek legyünk lépést tartani a világban tapasztalható, felgyorsult fejlődéssel, az országnak egyértelműen meg kell mutatnia, hogy egy kreatív, gyorsan fejlődő országgá tud válni, más szóval okos országgá. Köszönöm szépen a figyelmüket.

Most pedig megkérem Bujdosó Andrea asszonyt, hogy mutassa be a következő témákat: „Oktatás és innováció”.

Bujdosó Andrea hozzászólása

BUJDOSÓ ANDREA, az Igazgatóság elnöke (Shell Hungary): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Hölgyek és Urak! A dolgok internetének a készségek internetévé történő alakulása során az oktatás minősége talán még fontosabb szerepet kap Magyarország gazdasági és társadalmi fejlődésében. Az oktatás eddig is a nemzet jövőjének a biztosítékát jelentette, hiszen ez a gyerekeinkről szól. Ez ma sincs másképp.

Napjaink világa a minőségről és a sebességről szól, és az oktatásnak is ebbe az irányba kell mutatnia a minőséget teremtő és ösztönző, a sebességet tűrő készségek fejlesztésével. A teljesség igénye nélkül például ilyen készségek az együttműködés és a csapatmunka, a kritikus gondolkodás, a sokszínűség iránti nyitottság, a befogadás és a változások megfelelő kezelésének a képessége. A nyelvi készségek és a digitális készségek ugyanilyen fontosak. Az oktatásnak ugyanakkor az önfejlesztésre és az önmegvalósításra kellene ösztönöznie, az új ötletre, a próbálkozásra, a hibázás lehetőségének felvállalására és a hibázás okán megvalósuló tanulásra is.

Az oktatás ilyen irányú fejlődését nagymértékben a tanári hivatás társadalmi státusza határozza meg. Szorgalmazzuk a tanári hivatás mint életpálya társadalmi elismertségének további javítását, hiszen ez a szakma a legnagyobb értéket hozza létre, oktatja a gyermekeinket, a jövőt.

A hosszú távú eredményesség érdekében javasoljuk mérlegelni a díjazás és az elismerés további javítását, amely megfelelően tükrözi a tanári hivatás fontosságát, ennek a hivatásnak a társadalmi státuszát. Nemzetközi összehasonlításban és a piaci fizetésekkel összehasonlítva is a tanári fizetések továbbra is alacsony szinten maradtak. Az elmúlt néhány évben következetesen javasoltuk az oktatási költségvetés legalább kétszeresére emelését. A fentiek miatt szeretnénk ennek a fontosságát hangsúlyozni.

Vállalataink üdvözlük a duális szakképzés bevezetését, mivel ez elengedhetetlenül szükséges a magyarországi szakmunkások számának növeléséhez. Tagvállalataink örömmel fektetnek be a munkaerő képzésébe, és fontosnak tartják, hogy a szakmák minőségét és presztízsét is fejlesszék. Egy rugalmas, egymásra épülő duális oktatási rendszer, amelyben a tanulók tovább specializálódhatnak vagy oktatókká képezhetik magukat a gyakornoki programokban, véleményünk szerint hozzájárul az élethosszig tartó tanuláshoz és a fizikai munkát igénylő szakmák pozitívabb megítéléséhez. Mérlegelni kellene tehát a duális oktatási rendszer

továbbfejlesztését és továbbvitelét a felsőoktatásba, hogy a szakembernek tanulók a szakmával együtt felsőfokú képesítést is szerezhessenek. Véleményünk szerint ez nagymértékben hozzájárulna a duális képzés céljainak és presztízsének javításához.

Magyarország hagyományosan erős a tudományos kutatás terén, jelentős eredményeket elérve a matematika, a fizika, a biológia, a vegyészet és a klinikai gyógyászat területén. Az ország építhet ezekre a hagyományokra. Úgy gondoljuk, hogy Magyarországnak olyan országgént kell megerősítenie magát, amelyben a munkaerő-igényes iparágak helyett elsősorban a tudásalapú iparágakra támaszkodhatunk.

Egyetértünk abban is, hogy az ország kiemelkedési lehetősége az információtechnológia, a technológiai fejlesztések és az innováció területén van. A jövő gazdasági szerkezetének megreformálásában és alakításában létfontosságú szerepük van a start-up vállalatoknak. Ezek a cégek ösztönző légkörre vágnak, amelyben felvirágozhatnak. A kormányoknak az a feladatuk, hogy támogassák a start-up vállalkozásokat szabályozási eszközökkel, ugyanakkor úgy gondoljuk, a stratégiai befektetőknek elsősorban az üzleti világból kell jönniük.

Az ország gazdaságának fel kell gyorsulnia és innovatívvá kell válnia. Az, hogy miképp vezetjük be az ipar 4.0-t, hogyan támogatjuk az innovációt és hogyan kezeljük a csökkenő munkaerő kérdését, a jövő legfontosabb fenntarthatósági kérdései közé tartoznak. Köszönöm szépen a figyelmüket.

Zagyva Béla hozzászólása

ZAGYVA BÉLA ügyvezető igazgató (Nokia Magyarország): Én a digitális átalakulásról mondanék néhány szót, amiről az előttem szólok már nagyon sok mindent elmondtak. A digitális átalakulás gyakorlatilag a világ minden részét áthatja. A kollektivitást, ha új technológiákkal párosítjuk, mint a mesterséges intelligencia, a big data, a virtuális valóság, akkor teljesen új szolgáltatást és teljesen új üzleti modelleket kapunk.

Most már az egyes iparágak közötti határok is elmosódnak, hiszen mind az alapkutatásban, mind pedig az alkalmazott kutatásokban teljesen új áttörés jelentkezik több helyen, és úgy gondoljuk, hogy Magyarországnak ezeknek a változásoknak az élére kell állnia, és ezeknek a változásoknak a nyertese kell legyen. Ennek érdekében Magyarországnak az együttműködéshez és az ipar fejlesztéséhez szükséges, új környezetet kell létrehoznia, bevonva az akadémiai szektort - az egyetemeket ideértve -, és nagyon fontos, hogy új szabályozói környezetet is létre kell hozni. Amikor új technológiákat hozunk létre, sok különböző szereplő működik együtt, például egy önzetű autónál ott van az autóipar, a távközlő szolgáltatók, a kormányzat, a hatóságok és ráadásul különböző országoknak is együtt kell működniük. Az iparágakon átívelő kérdéseket, mint például az adatok tulajdonjoga, is meg kell válaszolni.

A Magyar Európai Üzleti Tanács üdvözlö a kormány „Digitális jólét 2.0” programját ennek minden komponensével, összetevőjével együtt. Az, hogy létrejött az Innovációs és Technológiai Minisztérium, egy tiszta és jó jelzés a piacok felé, hogy ez a kormány napirendjén van. Az ipar 4.0 fejlesztési tervek, az ehhez kapcsolódó adókönyvtés, a kutatás-fejlesztési tevékenységhez fűződő inszertívák és a duális képzési rendszer és más hasonló intézkedések szintén pozitív jelek. Mi arra bátorítanánk a döntéshozókat, hogy ebbe az irányba továbbra is haladjanak, és nem utolsósorban fektessenek is be ezekbe a területekbe.

Az ígért lépések mellett néhány olyan területet azonosítottunk, ahol további határozott lépésekre van szükség annak érdekében, hogy a fenntartható fejlődést érzük el. Több koncepció az egyetemeket állítja a középpontba mint a digitalizáció központjait, mint segítő központokat különböző más partnerek részére. Azt vesszük észre azonban, hogy a jelenlegi egyetemi struktúra és az egyetemi működési modell

nem erre van kialakítva, hogy gyakran a gyors haladás útjába áll. Ezt kérjük megfontolni.

A kis- és középvállalkozások tapasztalataink szerint általában csak mérsékelten érdeklődnek a digitális átalakulás iránt, és mérsékelten motiváltak, hogy haladjanak ezen az úton. Ennek egyik oka, hogy nagyon sok közülük egyszerűen méretgazdaságban nem éri el azt a küszöböt. Ezért meg kell teremteni a körülményeket arra, hogy megfelelő befektetéshez jussanak ezek a gazdasági szereplők is.

A korábbi jelentéseinkben is kihangsúlyoztuk a digitális infrastruktúra fejlesztésének jelentőségét, és most azt is kihangsúlyoznánk - mint ahogy ezt a korábbiakban elmondtuk -, hogy ennek az oktatási rendszer fejlesztésével, átalakulásával együtt kell járnia. A digitális infrastruktúra egy olyan környezetet feltételez, ami motiválja az embereket, hogy új ötletekkel és akár új üzleti vállalkozásokkal jöjjenek elő. Az oktatás az egyik kulcseleme annak, hogy a jó infrastruktúrát, amit elérünk, valóban ki is tudjuk használni. Más szavakkal: egy jó üzleti környezet kell ahhoz, hogy az új dolgokat gyorsan adaptálhassuk és gyorsan alkalmazásba vehessük.

Mi úgy gondoljuk, hogy Magyarország egy nagyon pozitív jelzést tud adni a környező országok és a befektetők felé, ha például a tesztkörnyezetek fejlesztésére nagyobb hangsúlyt helyezünk, a legfrissebb, új áttörést jelentő technológiák területén, például a távsebészet vagy az önvezető autók területén.

Mindezzel együtt a kutatás-fejlesztési tevékenységet végző vállalatok idevonzása és ösztönzése lehet az egyik kulcs. Általában nézve úgy látjuk, hogy Magyarország amilyen úton halad a digitális átalakulás irányába, az ígéretes. Egy dinamikus ICT-szektor és egy jó szintű befektetői környezet mindezt segíti, hogy kihasználjuk ezt a digitális potenciált. Közel vagyunk az EU-átlaghoz, és innen könnyen vezető pozíciót tudunk szerezni. Köszönöm szépen.

Taria-Julia Lammi hozzászólása

TARIA-JULIA LAMMI ügyvezető igazgató (ABB Kft.): Hungary is on a growth path and we welcome the shift from „Made in Hungary” to „Invented in Hungary” approach. This will result in further investments creating more value, and it is a good base for future developments when it comes to a capable workforce. Research and development companies already present in Hungary should be motivated to make further investments, to strengthen their domestic ecosystems and to collaborate more with universities.

While in Hungary unemployment is decreasing, the market is suffering from a shortage of skilled workforce and its active population is decreasing at an alarming level. In order for Hungary to compete, it has to develop a large pool of capable workforce that companies can draw on and can develop as many skilled workplaces as possible. There is a need to develop the underutilized segments of the workforce, such as women and the elderly. While the country’s success in the digital age may not necessarily depend on the absolute size of the workforce, the shortage of workforce remains the number one concern among our member companies. High quality education and talent retention are also crucial aspects of the capable workforce.

To retain talents, the country needs to demonstrate that it has a long-term vision for economic development, aims for prosperity, positive environment and pleasant living conditions. Several of our member companies’ employees have already the flexibility to work from home, over the internet, or they can choose between the office and home environment. Today people working in a corporate environment can work from anywhere, with anyone.

We believe that this can be an opportunity to learn from corporations regarding flexible work conditions. Enabling employees to work with a diverse group of people in a virtual, everyday work environment and to create job synergies add value to learning and production. In the age of The Internet of Skills, people from different environments can present different perspectives and ideas, while improving skills of cooperation and tolerance. We believe that this is the future of work and development and can be seen as an element to retain and attract talent.

Additionally, in our opinion, there are unused resources in the system of employment, and the country should aim to integrate more women, people living with disability and elderly people into the workforce. We strongly feel that women can contribute more to the economy, and the government should incentivize flexible ways of working for young mothers.

Motherhood and professional development can develop side by side if mothers have sufficient support by government and corporate policies. Business players should also be incentivized more to provide part-time working and diverse opportunities for working mothers and other underemployed segments of society.

To live and invest in a country in the long term, people need to see opportunities for personal, professional and economic development. Young people need to see themselves in 5 years' time; they need to see opportunities to expand their knowledge and to earn more. Financial and professional perspectives go hand in hand; the question is how to maintain their motivation. We believe that with a reformed education system, a future vision and a positive social atmosphere Hungary can create and sustain its talent, which in turn will attract new foreign investments.

(A hozzászólás magyar nyelvű fordítása:)

Tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Magyarország növekedési pályára állt, és üdvözljük a megközelítésbeli változást a „Made in Hungary”-tól az “Invented in Hungary” -“Magyarországon feltalált” megközelítés felé, hiszen ez további értékeket hoz létre, megfelelő alapja a jövőbeli fejlesztéseknek, főleg a hozzáértő munkaerő szempontjából.

A Magyarországon már jelenlévő kutató-fejlesztő vállalatokat is motiválni kell arra, hogy további befektetéseket, beruházásokat eszközöljenek annak érdekében, hogy megerősítsék jelenlegi ökoszisztémáikat és hogy jobban együttműködjenek az egyetemekkel. Miközben Magyarországon csökken a munkanélküliség, a piac ugyanakkor a képzett munkaerő hiányában szenved és az aktív lakossága pedig ijesztő mértékben csökken.

Annak érdekében, hogy Magyarország versenyképes maradjon, jelentős számú képzett munkaerőt kell létrehozni, amelyre építhetnek az itt jelen lévő cégek, hogy a lehető legtöbb képzett munkaerőt igénylő munkahelyet hozzák létre. A nőket és az időseket, mint a munkaerőpiacba kevésbé bevont szegmenseket is fejleszteni és integrálni kell.

Az ország sikere a digitális korszakban nem feltétlenül a munkaerőpiac méretén múlik, azonban a munkaerő hiánya továbbra is a legnagyobb problémát okozza. A tehetségek megtartása is rendkívül fontos a hozzáértő munkaerő fenntartása érdekében.

Annak érdekében, hogy visszatartsuk a tehetségeket az elvándorlástól, az országnak be kell tudni mutatnia, hogy hosszú távú jövőképe van a gazdasági fejlődés, a jólét megteremtése, a pozitív és kellemes környezet megteremtéséről. Számos tagvállalatunk már lehetőséget biztosít olyan rugalmas megoldásokra, mint az otthonról történő munkavégzés - az interneten keresztül - vagy választhatnak az otthoni munkavégzés és az iroda között. A mai munkavállalók bárholnan

dolgozhatnak, és bárkivel együttműködhetnek. Mi úgy véljük, ez lehetőség a rugalmas munkakörülményekkel kapcsolatos tanulásra a nagyvállalatoktól.

Sokszínű emberekkel lehet együtt dolgozni a virtuális munkakörnyezetben és szinergiákat létrehozni. Mindez a termelés hozzáadott értékét növeli. A képességek internete korábban különböző háttérű munkavállalók különböző ötleteket osztanak meg egymással, ez a toleranciát és az együttműködést segíti elő. Mi úgy véljük, hogy ez a fejlődés és a munka jövője, és ez megjelenik a tehetségek megtartása és bevonása területén is.

Továbbá ezen túlmenően vannak még kihasználatlan erőforrások is a foglalkoztatás terén, és az országnak arra kell törekednie, hogy több nőt, fogyatékossgal élőt és idős embert vonjon be a munkaerőpiacba. Erőteljesen hangsúlyozzuk, hogy a nők többet hozzá tudnának adni a gazdasághoz, és a kormánynak ösztönzőket kellene biztosítani a fiatal anyák rugalmas foglalkoztatására. Az anyaság és a szakmai fejlődés egymás mellett is fejlődhet, ha a nők, illetve az anyák megfelelő támogatást kapnak a kormányzat és a vállalatok részéről.

Az üzleti szereplők számára is inszertívákat kellene biztosítani részmunkaidős állások kialakítására, illetve sokszínű munkalehetőségeket a dolgozó anyák és az egyéb, kevésbé foglalkoztatott szegmensek számára.

Ahhoz, hogy az emberek hosszú távon befektessenek egy országba, látniuk kell a lehetőségeket egyéni és a szakmai fejlődésük szempontjából. A fiataloknak látniuk kell, hogy hol tartanak öt év múlva; látniuk kell a lehetőséget tudásuk és keresőképességük kiterjesztésére.

Az anyagi és a szakmai fejlődési lehetőségek kéz a kézben járnak. A kérdés az, hogyan őrizzük meg erre a motivációt. Mi úgy véljük, úgy hisszük, hogy egy megreformált oktatási rendszerrel, egy megfelelő jövőképpel és egy pozitív társadalmi atmoszférával, légkörrel Magyarország megtarthatja a tehetségeit, ami ezen túlmenően majd további külföldi beruházásokat ösztönöz. Köszönöm szépen.

Pécsi-Szabó Miklós hozzászólása

PÉCSI-SZABÓ MIKLÓS, az HEBC korábbi elnöke: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Folytatnám a fenntartható gazdaság fejezetet a befektetések, az adópolitika és az EU témájával. A gazdaságba irányuló közvetlen befektetések szintje és a termelékenység szintje egyaránt hatással van a versenyképességre. A piaci verseny a legjobb dolog egy egészséges gazdaság számára, és hiszünk abban, hogy a verseny a lehető legnagyobb értéket állítja elő.

A befektetésekhez kiszámíthatóságra, kalkulálható szabályozási környezetre, stabil adópolitikára van szükség, és hasonlóan fontos a társadalmi és a politikai környezet stabilitása is.

Üdvözljük az egyes élelmiszer-csoportok, szolgáltatások és az internet áfacsökkentését célzó részintézkedéseket, de ezen túlmenően kívánatos lenne az általános forgalmi adó általános szintjének csökkentése is.

Jó dolognak tartjuk az alacsony szintű társasági adót, valamint azokat a speciális adóintézkedéseket, amelyek ösztönzik a beruházásokat, és a vállalatokat a fizetések emelésére bátorítják.

Pozitívan értékeljük az e-kormányzás terén már alkalmazott jó megoldásokat, például az e-adózási rendszer bevezetését, amely a társadalmi szokásokat és a gondolkodásmódot is átalakíthatja. Véleményem szerint a fenntarthatóság egy bizonyos szintű öngondoskodást is megkövetel az állampolgárok részéről, a másik oldalról a kormánynak segítenie kell az állampolgárokat a pénzügyi jártasságuk fejlesztésében.

Jó lehetőségnek értékeljük a fenntartható megoldásokat támogató adókedvezményeket, például az elektromos meghajtású autókra vonatkozó kedvezményeket. Ezek kulcsfontosságúak lehetnek, és javasoljuk a fenntartható energiaforrásokra vonatkozó ösztönzők további fejlesztését, különösen a kutatás-fejlesztési szektorban, ahol a támogatásoknak kiemelkedő szerepe van.

A jelenlegi pozitív gazdasági környezetben időszerűnek tartjuk olyan új megoldások keresését, amelyek csökkentik Magyarország függőségét az európai uniós alapoktól. Egyetértünk abban, hogy az uniós alapokból származó beruházásoknak a hosszú távú és a fenntartható fejlődést kell elősegíteniük.

Most úgy tűnik, hogy a világgazdaságban egy kedvezőbb periódust látunk, és ennek okán arra bátorítjuk a magyar kormányt, hogy gyorsítsa fel az ország gazdaságának integrációját az európai gazdaságba és vezesse be az eurót. Az EU-ban tagok és úgymond társtulajdonosok vagyunk, az érdekeinket hatékonyabban tudnánk érvényesíteni smart módon, élve az együttműködés adta lehetőségekkel és figyelve a többi tagországra. Az euró bevezetése segít kiküszöbölni, sőt, teljesen kiküszöböli az árfolyam-bizonytalanságot, pénzügyi stabilitást hoz, elősegíti a további befektetéseket és bőven hozzá tud járulni a GDP növekedéséhez is. Köszönöm szépen.

Erényi Balázs hozzászólása

ERÉNYI BALÁZS, az HEBC tiszteletbeli tagja: Tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Engedjék meg, hogy folytassam az Üzleti Tanácsnak a gazdaság átalakításával, illetve fejlesztésével kapcsolatos álláspontjának ismertetését, ezen belül a gazdaság kifehérítése, illetve a fenntartható környezet és energiagazdaság témakörben.

Támogatjuk a kormánynak a gazdaság fehéritésére irányuló szándékát és kezdeményezéseit. Pozitív fejleménynek tekintjük az új szabályozásokat, mint például az online-számlázás és az EKÁER-rendszer bevezetése, majd fejlesztése. Az üzleti élet szereplői számára a korrupció továbbra is akadályozó tényező marad a gazdaság különböző szegmenseiben, ez pedig negatívan befolyásolja a társadalmat és a gazdaságot is. Az HEBC helyesli a közbeszerzési törvény nemrégiben történt módosításait. Véleményünk szerint a kormánynak gyorsabban kellene haladnia az átláthatóság növelésével, beleértve a központi, illetve az elektronikus közbeszerzési rendszer bevezetésére vonatkozó kötelezettségvállalás teljesítését. A korrupció és az átláthatóság hiánya korlátozza az érdemen alapuló piaci versenyt. Amint kollegám már említette, véleményünk szerint a piaci verseny a legjobb dolog egy egészséges gazdaság számára, és hiszünk abban, hogy a szabad verseny a lehetséges legnagyobb értéket állítja elő.

A fenntartható gazdaság egy olyan rendszer, amely növekedése során minimális hatást gyakorol a környezetre. Ez a mai világunkban már általános elvárás. Minden országnak hosszú, akár százéves távlatban kell gondolkodnia energiafelhasználása, illetve -ellátása alakulásáról. Véleményünk szerint ezért is fontos egy országstratégia megalkotása, amely tartalmazhatná például a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére, a vizek minőségének megőrzésére és az újrahasznosító ipar fejlesztésére vonatkozó célkitűzéseket. Tagvállalataink elkötelezettek az ökológiai lábnyom csökkentése iránt. Intézkedéseket vezettünk be a fenntarthatóság növelése érdekében. Ez a kérdés társadalmi felelősségvállalásunk szerves részét képezi.

Hangsúlyozni szeretnénk azonban azt is, hogy ezt a kérdést az ipar és a társadalom valamennyi szintjén kommunikálni kell, hogy a nemzet egészének napirendjére kerülhessen. Megítélésünk szerint a kormány többet tehetne azért, hogy a lakosságot és a vállalkozásokat a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére ösztönözze. Magyarországnak szüksége volna egy áttekinthető vízióra a hosszú távú energiaigényeinek kielégítéséhez, figyelembe véve az átmenetet a megújuló

energiaforrások irányába, valamint az európai regionális együttműködésben rejlő potenciális szinergiákat.

Az energiaipart mint a fenntartható gazdaság alapját javasoljuk körültekintően átgondolni. Általánosságban helyeseljük Magyarország energiaforrásainak diverzifikációját. Véleményünk szerint egy széles körű párbeszeden alapuló stratégiai megközelítésre van szükség az ország energiastratégiájának továbbgondolásához, és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttéréshez. Köszönöm szépen a figyelmet.

Dr. Fábián Ágnes hozzászólása

DR. FÁBIÁN ÁGNES ügyvezető igazgató (Henkel Magyarország): Tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Engedjék meg, hogy a 2017-es „Smart Hungary” jelentésünkből a következő és itt az asztalnál most a legutolsó témát foglaljam össze, ez az e-kormányzásról szól. Az e-kormányzásra való átállás korunk egyik legjelentősebb fejleménye, amely gyökeresen átalakítja az állampolgárok és az üzleti szektor számára nyújtott szolgáltatásokat. Az elektronikus kormányzási megoldások az információ- és kommunikációs technológia eszközeit használják arra, hogy egyszerűsítsék a közigazgatás folyamatait. A kormányok világszerte nagy beruházásokat hajtanak végre, hogy az e-kormányzáshoz szükséges infrastruktúrát kiépítsék. Minden, ami az okoskormányzáshoz kapcsolódik, magas szintű digitalizációt és zökkenőmentes, felhasználóbarát megoldásokat követel meg. Az e-kormányzás, például az elektronikus úton történő adóbevallás és adók beszedése nagyban hozzájárulhat ahhoz, hogy az emberek életét egyszerűbbé, az államigazgatás működését pedig hatékonyabbá tegye.

Öröndetesnek tartjuk a kormánynak a digitális infrastruktúra erősítésére tett különböző erőfeszítéseit. Hangsúlyozni szeretnénk azonban, hogy amellet, hogy széles sávú internet-hozzáférést biztosítunk a lakosság számára, az oktatásban is átfogó megközelítésre van szükség az alacsony digitális jártasság problémájának kezelésére. A digitális oktatás előfeltétele bármely e-kormányzási kezdeményezésnek. A hangsúly a digitális átalakulás dinamikáján és az ebben rejlő lehetőségeken van. A társadalom tagjainak részt kellene venni az ország hosszú távú stratégiájának és fejlődési irányának meghatározásában. Egy szervezett társadalmi párbeszédre van szükség a digitális modern jövő megvalósításához. Üdvözljük Magyarország átfogó digitális oktatási stratégiáját, amely a közoktatással, a szakképzéssel, a felsőoktatással és a felnőttképzéssel kapcsolatos kihívásokkal foglalkozik. Szintén üdvözljük az iskolák digitális infrastruktúráját fejlesztő, legújabb beruházásokat.

Szeretnénk hangsúlyozni azonban, hogy átfogó reformokra van szükség az oktatás és a tanárképzés minden szintjén. Az általános iskolai oktatásnak nyitni kellene a világra, az iskoláknak online kapcsolatokat teremteni, hogy a diákok már fiatalkorban elkezdjenek érdeklődni a világ történései iránt. Hagyományos tankönyveken alapuló vagy ezeket kiegészítő, integrált digitális tantervet javasolunk kidolgozni az új IT-eszközök és online oktatási programok nyújtotta előnyök teljes körű kihasználásával.

Egy másik terület az egészségügy, ahol az embereket kell az információ- és kommunikációtechnológia nyújtotta lehetőségek középpontjába állítani. Az egészségügy digitalizációja nagyban hozzájárulhat a polgárok egészségének javításához. A betegek ma már számos országban a nap bármely szakában fordulhatnak orvoshoz online gyakori betegséggel kapcsolatos kérdéseikkel. Úgy gondoljuk, hogy ez a fajta információáramlás hatékonyabbá teszi az egészségügyi rendszert, pénzt és időt takarítva meg. Ezért Magyarországon is javasolunk kiépíteni egy valamennyi állampolgár számára elérhető, online adatbázist. Ez lehetővé tenné, hogy a hangsúly a betegségek kezeléséről a megelőzhető betegségek - mint például a cukorbetegség vagy szívkoszorúér-megbetegedés - megelőzésére helyeződjön át.

Magyarország létrehozhatna egy webes alapon működő, interaktív egészségügyi központot vagy egy nemzeti e-egészségügyi portált, ahol az állampolgárok könnyűszerrel hozzáférhetnének az egészséggel kapcsolatos általános információkhoz, és amelyen keresztül kapcsolatba léphetnek egészségügyi szolgáltatójukkal. Ez természetesen egy bizonyos szintű digitális jártasságot, e-személyazonosítást és hitelesítést követel meg. Az e-egészségügy fejlesztése során a megelőzésre kell a hangsúlyt fektetni. Az új technológiák hozzájárulhatnak ahhoz, hogy kevesebb kórházi ellátásra legyen szükség, vagy azt akár ki is válthatják az állampolgárok egészségének jobb menedzselésével.

Összességében tehát úgy véljük, hogy az oktatás, az egészségügy és a kormányzati szolgáltatások terén kidolgozásra és megvalósításra kerülő e-kormányzási programok csökkenteni fogják a digitális megosztottságot. Segíteni fog Magyarország szegényebb régióinak, távoli falvainak, hogy a digitális átalakulás hatására utolérjék a nagyvárosokat, miután egyenlő hozzáférést biztosítanak a szolgáltatásokhoz helytől és távolságtól függetlenül. Ahogy ezt korábban már többször is említettük, az alapvető digitális írástudás megszerzéséhez az állampolgárok ösztönzésére, valamint okoseszközökhöz való hozzáférése van szükség. Köszönöm szépen.

JAKAB ROLAND ügyvezető igazgató (Ericsson Magyarország), az HEBC elnöke: Köszönöm szépen kollégáimnak a beszámolót. Most pedig szeretném megkérni elnök urat, hogy nyissa meg a lehetőséget a kérdések és a párbeszéd előtt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Elnök Úr! Szeretném megköszönni a részletes és mindenre kiterjedő beszámolókat az „Okos Magyarország” című munkáról, ami nagymértékben segíti nemcsak a kormányzati, hanem az országgyűlési képviselők munkáját is, hogy hogyan is képzeljük el Magyarország jövőjét.

Tisztelt Képviselőtársaim! Megnyitom a vitát. Kérem, akinek kérdése, véleménye van, röviden összefoglalva mondja el. *(Jelzésre:)* Elsőként Bana alelnök úr kért szót. Tessék parancsolni!

Kérdések, vélemények

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Én is nagyon sok szeretettel köszöntöm a Magyar Európai Üzleti Tanács tagjait. Amit elnök úr elmondott, az részünkről is igaz: minden évben nagyon várjuk ezt a találkozót, személyesen is azt tudom mondani, hogy mindig örömmel tekintem át az önök anyagát és veszek részt ezeken a beszélgetéseken. Az igazán fontos pedig az lenne, ha ennek valóban érdemi eredménye is lenne. Országgyűlési szinten több alkalommal hivatkoztam az itt elhangzottakra, és ezt a jövőben is meg fogom tenni, hiszen nagyon sok hasznos információt olvashatunk ebben az anyagban, és egyébként a mostani kiegészítések során is bőven jegyzeteltem. Előzetesen is összeírtam néhány kérdést, de még ezeket is kiegészítettem.

Azt gondolom, hogy minden részletbe nem is fogunk tudni belemenni, az szétfeszítené a bizottsági ülés kereteit, hiszen annyira szerteágazó és annyira hasznos javaslatok hangzottak el az önök részéről. Már maga a cím is nagyon tetszik, hogy: „Okos Magyarország”, nagyon szimpatikus nekem, és azt gondolom, egyébként ez a helyzet vagy ez lehetne a helyzet, ha valóban további lépések történnének azokkal kapcsolatban, amik megjelennek itt az anyagban. Nagyon sok visszatérő elemmel találkozhatunk, és ez egyfelől nem véletlen, másfelől pedig visszautalnék arra, amit már említettem, hogy sajnos, bár komoly vitákat folytatunk le országgyűlési szinten, én mégis azt látom, hogy jó néhány olyan terület van, ahol az elmúlt évek során

Magyarország ugyan bizonyos lépéseket esetleg tett, de igazából sok esetben inkább egy helyben topogunk, akár a nyelvoktatás tekintetében, akár az oktatás reformjával összefüggésben. Ilyen kérdés az országstratégia, amely minden alkalommal előjön, és én is nagyon fontosnak tartom ezt. Ennek is számtalan vetülete van, akár a környezetvédelmi oldala is fontos lehet, akár ennek a fenntarthatósága. Örülök annak, hogy erről is szó esett. Vagy összességében a kiszámíthatóság, a tervezhetőség, ami a Magyarországon működő vállalkozások és vállalatok, cégek számára, nemcsak az önkormányzatok számára, hanem a kis- és középvállalkozások esetében is nagyon fontos lenne, de a bürokrácia csökkentését is meg lehet említeni ezzel összefüggésben.

A nyelvoktatás vonatkozásában is engedjék meg, hogy amellet, hogy véleményt mondom, nyilván néhány terület kapcsán majd kérdést is feltennék, és így fogom összerakni a mondandómat. Igyekszem ezt minél tömörebben megtenni. Tehát a nyelvoktatás tekintetében azt tapasztalhatjuk hazánkban, hogy sajnos sokan azért nem jutnak diplomához, mert nem tudják megszerezni a nyelvvizsgát. Hozzáteszem, hogy egyébként a nyelvvizsga nem is feltétlenül jelenti azt, hogy aztán az illető hosszabb távon is használja azt az adott idegen nyelvet. Tehát csak arra szeretnék utalni, hogy ez még talán egy könnyebb lépcsőfok lenne, persze, abban az esetben, ha megfelelő minőségű nyelvoktatást kapnának akár az egyetemeken. Én azt gondolom, hogy Magyarországon ebben is komoly lemaradás van, de önkormányzatok is utaltak itt az általános és középiskolákra, hogy ott is bőven lenne teendőnk, és sokat tudnánk fejlődni. És vannak is erre jó nemzetközi példák.

Volt arról már szó, és a magyar kormány tett egy ilyen vállalást is, amit mindenképpen pozitívumként lehet értékelni, hogy több feliratos film, műsor jelenik meg, de ezzel összefüggésben még nem igazán látjuk azt, hogy érdemi elmozdulás történt volna, pedig ez is rendkívül fontos lenne.

Aztán összességében az oktatás tekintetében a digitális eszközök használata az iskolákban, és ugyancsak fontos lenne egy valódi reform végrehajtása, hogy GDP-arányosan többet költson Magyarország az oktatásra. Ebben az anyagban konkrétan az szerepel, mint arra utaltak is, hogy duplazzuk meg az erre fordított költségeket. Igen, ez valóban fontos lenne, és ott azért látok egy ellentmondást, hogy a magyar kormány nagyon gyakran hivatkozik Klebelsberg Kunóra, és annak a korszaknak az értékelésébe én nyilván nem is szeretnék belemenni, hiszen voltak pozitív és negatív vetületei egyaránt, de ha megnézzük, GDP-arányosan azért mégiscsak jelentősen nőtt Magyarországon a költségvetés oktatásra fordított részaránya, és most, az elmúlt évek során pedig nem tapasztalhattuk ezt. Tehát azt gondolom, ha már rá hivatkoznak, akkor legalább ebből a szempontból érdemi lépésekre mindenképpen szükség lenne. És számtalan külföldi példa van, akár a skandináv országok tekintetében, de egyéb északi vagy nyugat-európai országok vonatkozásában is, tehát ezeket is érdemes lenne nemcsak tanulmányozni, hanem adott esetben akár ezekből át is venni.

Azt pedig már csak röviden jegyzem meg, hogy sajnos éppen abba az irányba tartunk, hogy széles rétegeket a felsőoktatásból is ki kívánnak rekeszteni. Az én véleményem és a Jobbik Magyarországért Mozgalom véleménye az, hogy ez egy rendkívül rossz irány, és semmiképpen nem elfogadható.

A kutatás-fejlesztés, az innováció kérdése, az ICT-szektor erősítése ugyancsak rendkívül fontos lenne, hiszen itt is bőven tudna Magyarország eredményeket elérni. Itt a tudásalapú iparágakra is történt utalás, hogy fontos lenne az, hogy ezeket is érdemben támogassuk. Hogy egy konkrét példát mondjak még a kkv-kra vonatkozóan, volt egy írásbeli kérdésem, amire azt a választ kaptam, hogy az 1 millió, Magyarországon működő vállalkozásból végül is 10 ezer jutott bármilyen formában egyáltalán uniós támogatáshoz. Ez 1 százalékot jelent, tehát azért nagyon komoly probléma az is, hogy sokszor még azokat is kirekesztik a támogatotti körből, akiknek

azért igenis ott lenne a helyük és sokkal inkább csak egy szűk kör jut hozzá ezekhez a pénzekhez. Áfacsökkentésre is történt utalás, hogy ez is fontos lenne - a magam részéről egyet tudok érteni ezzel is -, vagy éppen a részmunkaidős foglalkoztatás és az édesanyák lehetőségeinek a szélesítése, amire szintén nagyon jó nemzetközi példák vannak.

Tehát összességében az nagyon fontos lenne, hogy abba az irányba tegyen Magyarország lépéseket, hogy ténylegesen belépünk a XXI. századba, hiszen azért rendkívül komoly elmaradásaink vannak ebből a szempontból, és az uniós források felhasználásával összefüggésben azért az sem lenne lényegtelen, hogy megnézzük, hogyan is történik ezeknek az elköltése. Mi ezért is gondoljuk azt, hogy például az Európai Unióhoz igenis csatlakoznia kellene Magyarországnak, a másik oldalról pedig igen, a függőségünket csökkenteni kellene. Az sem egy jó irány, ha kizárólag az európai uniós támogatásokra támaszkodik Magyarország. Tehát ebbe az irányba is érdemi lépéseket kellene tenni, de ezt sem igazán tapasztalhattuk az elmúlt évek során, legfeljebb kommunikáció szintjén a kormányzati oldalról.

A digitalizációval összefüggésben, ami konkrét kérdésem lenne, az anyagban is utaltak az ésszerű példára, hogy ott igen komoly eredményeket tudtak elérni és jó példaként lebeghet a szemünk előtt ez a balti állam. Esetleg erről tudnának-e mondani néhány gondolatot, amit megfontolhatnánk, hogy mi lenne az, amire összpontosítanunk kellene, mi az, ami a leginkább lényeges lenne ebből a szempontból és Magyarország számára előrevivő lenne, ha akár törvényi szinten, akár egyéb vonatkozásban komoly változások következnenek be.

Igen, és még az egészségügy is szóba került. Pont most olvastam, hogy a cukorbetegség tekintetében is nagyon rossz a helyzet, tehát Magyarországon egyre többen szenvednek ebben a betegségben, tehát a megelőzés kulcsfontosságú szerepe szerintem is döntő jelentőségű ebből a szempontból.

Igyekeztem jó néhány témára, de csak röviden kitérni. Én azt gondolom, hogy tényleg egy nagyon jó anyagot tettek le elénk idén is az asztalra, és örülök annak, hogy ismét találkozhattunk személyesen és eszmét cserélhettünk. És azt is örömmel vesszük, ezt a magam nevében mindenképpen mondom, de remélem, hogy az egész szakbizottság nevében kijelenthetem, hogy ha bármilyen anyagot küldenek közben számunkra, akkor azt is fel fogjuk használni országgyűlési képviselői munkánk során. Tehát ezek mellett a találkozók mellett természetesen nyitottak vagyunk arra is, hogy a szakmai javaslataikkal egyéb módon segítsék azt, hogy törvényi szinten jobb irányba tereljük és valóban a XXI. század felé tereljük Magyarországot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Mindaz, amit az alelnök úr elmondott, az nyilván a Jobbik Magyarországért Mozgalom véleménye.

Én összeírtam nyolc állítását, szeretném megcáfolni, de nem most, a bizottsági ülésen, hiszen nem azért vagyunk itt, hogy egymással vitatkozzunk, ezt már többször megtettük, hanem azért, hogy önöknek kérdéseket tegyünk fel, véleményt mondjunk, úgyhogy köszönöm szépen. Az utolsó megállapításával egyetértek, hogy valóban hasznos mindaz, amit önök részben ebben a jelentésben és más formában is a bizottságnak megküldenek, mert akár a kormánypárt, akár az ellenzék részéről, ezt mi igényesülünk felhasználni. Köszönjük szépen.

Kérdezem, van-e még vélemény. *(Jelzésre:)* Szél Bernadett képviselőtársam, tessék parancsolni!

DR. SZÉL BERNADETT (független): Tisztelt Igazgató Asszonyok! Tisztelt Igazgató Urak! Nagyon köszönöm ezt a progresszív prezentációt, amit kaphattunk. Én most először vagyok itt az Európai Unió bizottságának az ülésén, és roppantul örülök

neki, hogy egy ilyen, minden szempontból progresszív beszélgetésbe csöppentem. Ezt jó ómennek is tekintem, aztán majd meglátjuk, hogy a jövőben ebből mi fog valóra válni.

Mindenesetre én 2012 óta vagyok a parlamentben, és nem voltam még olyan ülésen, ahol egységnyi idő alatt ennyiszor hangzott volna el az innováció és az oktatás kifejezés, úgyhogy azt gondolom, ez mindenképpen mutatja, hogy merre kell gondolkodnia azoknak, akik Magyarország számára egy pozitív üzleti gazdaság kialakításában gondolkodnak.

Három dolgot írtam fel magamnak, amikről röviden szeretnék beszélni. Önök 4 percet beszéltek fejenként, én sem fogok többet, nem akarok visszaélni az idejünkkel, viszont nagyon köszönöm igazgató asszonynak a nőikkel kapcsolatos gondolatait. Szeretném leszögezni, hogy jelenleg egy olyan országban élünk, ahol a három év alatti gyermekek 17 százaléka számára van bölcsődei ellátás biztosítva, és kisgyermekes édesanyatársaim 13,5 százaléka tud ezért dolgozni, vagy többek között ezért dolgozni, mert logikus, hogy ha nincs bölcsőde, akkor nem tudjuk a gyermekünket hova tenni, nem tudunk dolgozni. A magam részéről azt gondolom, hogy itt mindenképpen áttörésre van szükség, illetve, amit igazgató asszony is kiemelt, hogy az otthonról való munkavégzés, a különböző rugalmas munkavégzések számára megfelelő jogi környezet biztosítása, az egy dolog, a másik pedig, amit én hozzá szeretnék tenni, hogy az egyes vállalatoknál a megfelelő, ezzel kapcsolatos pozitív kultúra kialakítása a dolog másik fele. Én azt gondolom - ezt csak hozzáteszem -, hogy kifejezetten az államigazgatásnak kellett volna élen járni abban, hogy családbarát munkahelyeket hozzanak létre. Még folytatom a küzdelmet ebben a tekintetben, de mindenesetre az üzleti szféra számára is egy pozitív példa lenne, ha az állam maga a saját maga által felügyelt munkahelyeken így tudna eljárni.

A másik, amit ki szeretnék emelni, hogy megköszönöm azt a megjegyzését az igazgató asszonynak, amit azzal kapcsolatban mondott, hogy a magyar nők hozzájárulása a gazdasághoz. Én azt gondolom, hogy ezt mindig és mindenhol ki kell emelnünk. A magyar nők hozzájárulnak a magyar gazdaság működéséhez, a politika működéséhez és számos más terület működéséhez. Köszönöm, hogy ezt említette.

Az oktatással kapcsolatban hadd idézzem itt Szent-Györgyi Albert örök érvényű szavait: olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája, és azt gondolom, hogy ez ma maximálisan igaz. Én nagyon szomorúan látom azt, hogy a ma iskolájában a tanárok nettó 135 ezret keresnek. Önök nagyon udvariasan fogalmaztak, amikor azt mondták, hogy további emelésekre van szükség. Valóban, ugyanis ez tíz év alatt fog nettó 200 ezerre fölmenni. Ez édeskevés. Az én álláspontom az, hogy háromszorozni kell a pályakezdő tanári béreket, és a 30-35 százalékos tanárhiány, ami most megfigyelhető az iskolákban, így talán gyorsabban mérsékelhető lenne.

Sírunk, amikor azt látjuk, hogy a felsőoktatásban tanulók aránya 4,2 százalékról 2,9 százalékra csökkent. Külön köszönöm igazgató asszonynak azt a véleményét, hogy a kritikai gondolkodásra, ennek a tanítására szükség van. További pozitív gondolat volt, amikor cooperation and tolerance, tehát együttműködés és tolerancia témában kaptunk egy olyan pozitív jövőképet, ami azt gondolom, hogy a fiatalok itthon tartásában is egy fontos eszköz. Jelenleg a fiatalok negyede ebben az országban funkcionális analfabéta, és hatalmas a lemorzsolódás az iskolából, ezt önök is tudják. Viszont én örömmel hallom, hogy egyre mondják azt munkahelyek, munkaadók - bocsánat -, hogy a tankötelezettség korhatárának 16 évre való csökkentése inkább hiba volt, semmint egy pozitív fejlemény.

Köszönöm, hogy azt a gondolatot, amely az európai innovációs központot jelenti, behozták ebbe a beszélgetésbe. Messze egyetérték velem. Magyarországnak minden képessége meglenne ahhoz, hogy ebben részt vegyen, hogy ezt kialakítsa.

Nagyon pozitívnak tartom azt is, hogy az állampolgárok bevonására javaslatot tettek; egy inkluzív országstratégia kialakítása vagy bármilyen szinten a döntéshozatalban az inkluzivitás, az a stratégia végrehajtásának az eredményességét tudja fokozni.

Azt is pozitívnak tartom, hogy a tudásalapú iparágak térnyerése mellett tették le a voksukat. Én is azt gondolom, hogy a magyar emberek számára és egyáltalán az ország számára a tudásalapú gazdaság jövőképe az, ami egy kitörési lehetőséget tud biztosítani.

Utolsó mondatként: a korrupciót egyszer említették önök is, én szívem szerint többször említeném, de beérem most egyszer is, azt hozzátéve, hogy azt gondolom, hogy az egész gazdaságot - és nemcsak a gazdaságot, de a társadalmat is - bénítja az, ha valaki nem a valós teljesítménye alapján tud előrejutni, hanem teljesen más szempontok alapján.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, van-e még valakinek kérdése, véleménye. *(Nincs jelzés.)* Nem látok kérdéseket. Tisztelt Bizottság! Szeretném megköszönni képviselőtársaimnak az aktív részvételét, kérdéseit, illetve az HEBC tagjainak rövid összefoglalását, ami remekül kiegészítette és összefoglalta azt az anyagot, amit korábban kaptunk.

Ahogy többször elmondtam, számunkra ez olyan, mint egy tükör, amelyet önök elénk tartanak, parlament és kormány elé, hogy mi a javaslat, hiszen a célunk ugyanaz: Magyarország fejlődése; önök mint a gazdasági élet szereplői, illetve mi, a politika szereplői. Tehát ebben nincs vita.

Természetesen időnként vannak viták, és én úgy látom, hogy az elmúlt 19 évre vonatkozóan, különösen az elmúlt 5-6 évben jó néhány olyan ajánlást megfogalmazott a polgári kormány, amit önök ajánlottak a kormányzat részére. Csak egyet vagy kettőt emelek ki. Úgy hiszem, hogy magának az Innovációs és Technológiai Minisztériumnak a létrehozása egy olyan irányt mutat, amit önök pár évvel ezelőtt - most nem tudom, melyik évben - javasoltak, lám, megvalósult és egyfajta irányultságot mutat, és ebbe beletartozik az e-Magyarország fejlődése és fejlesztése.

A digitális fejlődésben, úgy hiszem, nagyot léptünk előre, de vidéki képviselőként látom, hogy ez a kis falvakban nagy erőfeszítést kíván, különösen az idősebb generáció részéről. Azonban az biztos, hogy egy vagy másfél éven belül minden településen a nagy sebességű internet elérhető lesz. Ez egy óriási fejlődés. Tehát az első lépéseket és a fontos lépéseket megtettük.

Hadd kérdezzem meg: elnök úr hogyan látja, miként alakul a párbeszéd a kormányzattal az önök részéről? Mennyiben látják egy-egy korábbi ajánlás megvalósulását? Egy aktuális kérdést hadd tegyek föl, ami szembeötlött. A piaci folyamatok működése kapcsán több fontos megjegyzést tettek a jelentésben konkrétan. Számomra egy idekapcsolódó kérdés, hogy a nyári-téli időszakítás kapcsán miként értékelik az Európai Bizottság kezdeményezését az óraátállítás megszüntetése tekintetében.

Az idő megspórolása végett - hiszen sok mindent lehetne kérdezni - több kérdést nem kívánok föltenni. Átadom a szót elnök úrnak. Kérem, hogy válaszoljanak az Üzleti Tanács tagjai - ki hogyan akar, szeretne - a felvetett kérdésekre. Köszönöm szépen.

Válaszok

JAKAB ROLAND ügyvezető igazgató (Ericsson Magyarország), az HEBC elnöke: Nagyon szépen köszönöm elnök úr, illetve képviselő hölgyek, urak véleményezését a 2017-es országjelentésünkről. Nagyon pozitív ösztönzőnek tartjuk azokat a gondolatokat, amelyeket itt hallhattunk az elmúlt néhány percben az önök

részéről. Ez mindenképpen arra sarkall bennünket, hogy folytassuk a munkánkat. Köszönjük szépen.

Feljegyeztem én is néhány kérdést, illetve elnök úrtól közvetlenül is kaptunk kérdéseket. Ha megengedi elnök úr, én felkérném azokat a kollégáimat, akik a jelentés adott részét mutatták be, hogy válaszoljanak ezekre a kérdésekre.

Volt egy kérdés Bana képviselő úrtól az észti példa tekintetében, hogy ez pontosan hogyan is néz ki, illetve Észtországban milyen pozitív változásokat hozott a digitális átalakulás, illetve a különböző digitális alkalmazások nagyobb arányú megjelenése, szerves részévé válása az ország gazdaságának. Ezzel kapcsolatban megkérném kollégámat, Zagyva Béla urat, hogy mondjon néhány gondolatot.

ZAGYVA BÉLA ügyvezető igazgató (Nokia Magyarország): Köszönöm szépen. Rövid leszek, nehogy kifussunk az időből. Azt szokták mondani, hogy ha valaki Észtországban állampolgár, ha a születésnapján autót vezet, először a rendőr fog neki boldog születésnapot kívánni egy szondáztatás után, ugyanis ott a rendszámtáblához rögtön dobja a tulajdonost és a tulajdonos születési adatait, és ha ez a születésnapja, feltételezik, hogy fogyasztott alkoholt. Ez csak egy példa arra, hogy milyen szinten van ott a különböző rendszerek összekapcsolása.

Rövidre fogva: ami számunkra fontos Észtországból véleményem szerint, az az, hogy a technológia nem akadály. A kultúra akadály. Egy kétmillió országban a különbségek jóval kisebbek az ország méretéből adódóan, tehát alapvetően az észti digitalizáció nem technológiai kérdés volt az első pillanattól kezdve, hanem kulturális kérdés. Meg lehetett tenni. Ez az egyik.

A másik. Volt egy nagyon határozott szándék; volt egy implementáció, ami az egyszerűsége törekedett. Tehát kell egy szándék, az egyszerűség és a gyorsaság. Tehát hatékonyan, gyorsan lehetett ezeket megvalósítani. Azért fogadjuk ezt fenntartással, mert Magyarországon és nagyon sok más európai országban ez nem oldható meg ilyen egyszerűen.

Ami Észtországban történt, egy átfogó e-government infrastruktúrakialakítás, egészen onnantól, hogy digitális kormányuléseket tudnak tartani és az állampolgárok abszolút kapcsolódnak az összes rendszerhez, az előbb említett rendőrségi példa viszont adatkezelési, adatbirtoklási problémákat is felvet, amiket szintén meg kell oldani. Tehát én úgy gondolom, ha akarunk tanulni az észtektől, akkor arra kell helyezni a hangsúlyt, hogy az oktatás, a kultúra kell hogy elérjen egy bizonyos szintet, legyen egy erős szándék, és legutoljára sorolnám a technológiát, az már tényleg nem akadály. Köszönöm szépen.

JAKAB ROLAND ügyvezető igazgató (Ericsson Magyarország), az HEBC elnöke: Köszönöm szépen. Elnök úr feltett egy olyan kérdést, hogy a párbeszéd hogyan alakult az elmúlt években, milyen eredményekről tudunk mi beszámolni azokkal az ajánlásainkkal kapcsolatban, amiket az elmúlt évek során tettünk.

Azt kell mondanom, hogy a fogadókészség a kormány képviselői, illetve a különböző intézmények felől nagyon pozitívan alakult az elmúlt időszakban. Azt kell mondanom, hogy akár a jelentésünk bemutatása során a fogadókészség a kormányzat részéről mindig megvolt, és mindig olyan ösztönzést kapunk például az Európai ügyek bizottságától is, amelyek arra sarkallnak bennünket, hogy folytassuk a munkánkat. Azzal a szándékkal tesszük mindezt, hogy Magyarország gazdasági növekedését és versenyképességét az ajánlásainkkal erősíthessük, hiszen a cégeinkben összegződő tudás és tapasztalat talán ad egy olyan gondolatösszességet, amelyet ha konszenzusos alapon meg tudunk fogalmazni, akkor az egy jó példát mutathat arra, hogy bizonyos

kérdésekben milyen irányokat lenne érdemes figyelembe venni az adott terület fejlesztése során.

Tehát a párbeszédet én meglévőnek érzem, és nagyon sok olyan felület adódik ma, ahol elmondhatjuk a véleményünket. Azt is nagyon pozitívnak értékeljük, amit elnök úr kiemelt, hogy létrejöhetett, illetve létrejött az Innovációs és Technológiai Minisztérium. Valóban, ez egy nagyon régóta a napirendünkön lévő ajánlás volt, és nagyon sok olyan fejleményt látunk, hiszen ez a 2017-es jelentésünk, amit tavaly decemberben publikáltunk, és azóta nagyon sok olyan fejleményt látunk, amelyeken keresztül azt látjuk, hogy az ajánlásaink komoly figyelmet kapnak.

Az óráátállítással kapcsolatban volt még kérdésük. Erényi Balázs tiszteletbeli tagunknak adnám meg a szót.

ERÉNYI BALÁZS, az HEBC tiszteletbeli tagja: Köszönöm. Ugyan az HEBC nem foglalkozott formálisan ennek a kérdésével, de nekem volt némi személyes érdeklődésem ebben a témakörben, ezért vállaltam, hogy az ügyben megpróbálok egy olyan választ adni, ami talán a kollégáim részére sem ellenszenves. Én azt gondolom, hogy ebben a témakörben azokat a kérdéseket kell szem előtt tartani, amikről itt beszéltünk, és itt nem minimalizálnám annak a jelentőségét, amit mostanában minimalizálnak, az energiafelhasználás, a szén-dioxid-kibocsátás költségét. Tehát ez egy nagyon fontos szempont, ami mérlegelést igényel.

A másik nagyon fontos szempont meggyőződésem szerint, egy kis országból nézve, a legfontosabb kapcsolati rendszerünkben lévő, többi országgal való összhang. Tehát az a fajta kérdés, hogy ne alakuljon ki egy olyan rendszer, ahol mondjuk Magyarország és Szlovákia különböző időzónába kerül. Ez egy másik szempont, és a harmadik, amit nagyon sokat mondanak, hogy az átállás - idézőjelben - „társadalmi költsége”, aminek nyilván vannak közvetlen költségei, és az utóbbi időben a tudomány által feltárt, az egészségre gyakorolt hatása, aminek a kérdését összhangba kell hozni.

Tehát az én álláspontom az, hogy ha egy transzparens, átlátható vitából kerekedik ki az a megoldás, ami ezeket a szempontokat figyelembe veszi, akkor lesz az egyrészt a magyar társadalom, de valószínűleg az egész európai társadalom elfogadására igaz, mert meggyőződésem, hogy az a fajta szavazás, ami történt, egy olyan marginális kisebbség álláspontját képviseli, ami azért távol van attól, hogy egy általános európai véleménnyről lenne szó. Köszönöm szépen.

JAKAB ROLAND ügyvezető igazgató (Ericsson Magyarország), az HEBC elnöke: Köszönöm szépen. Akkor tisztelettel visszaadnám a szót... Illetve elnézést, elnök úr, megkérdezném még a jelenlévő Üzleti Tanács-tagokat, hogy kíván-e még valaki szólni.

PÉCSI-SZABÓ MIKLÓS, az HEBC korábbi elnöke: Egy mondatot hozzátennék a magam részéről az óráátállításhoz. Tehát van egy rendszer, ami működött az elmúlt 10-15 évben, és gazdasági szempontból mindenképpen fontos az, hogyha valami kialakul a jövőben, ami más, az is egységes legyen, hogy könnyen kezelhető legyen. Szerintem ez elég komoly feladat lesz, mert a cél az, hogyha valamit csinálnak európai szinten, az a jelenleginél jobb legyen.

Én kívánok hozzá a hozzáértőknek türelmet és eredményt! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Valóban, ez az Országgyűlésben is téma volt, és a gazdasági életben legalább olyan problémákat vetett fel, amikre reméljük, hogy hamar válasz érkezik egyrészt a Bizottság részéről, az Európai Bizottság részéről mint ajánlás,

másrészt konkrétan a magyarországi gazdasági élet szereplőitől, hogy mi jobb az embereknek.

Tisztelt Bizottság! Én szeretném megköszönni a bizottság nevében az Üzleti Tanács tagjainak a részvételét. Remélem, hogy jövőre is tudjuk folytatni, hiszen újabb jelentés készül majd, ezt is szeretnénk kézhez venni és megvitatni. Úgy hiszem, ez a konzultáció mindenkinek hasznára van, már csak azért is, mert jegyzőkönyv készül róla, és ezt mindenki olvashatja, a kormányzati képviselők is, hogy hasznára váljék a mi munkánknak. Köszönöm szépen, és további jó munkát kívánunk!

JAKAB ROLAND ügyvezető igazgató (Ericsson Magyarország), az HEBC elnöke: Nagyon szépen köszönjük a megtisztelő érdeklődését, elnök úr, köszönjük szépen a támogatását, és örömmel állunk rendelkezésre a jövőben is az együttműködésünk folytatására. Köszönjük szépen!

ELNÖK: Köszönjük. Vizontlátásra! Egy perc technikai szünet után folytatjuk a második napirendi pontunkkal a bizottsági ülést. *(Rövid szünet.)*

Tájékoztatás az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezményének katowicei konferenciáján képviselendő magyar és európai uniós álláspontról

Tisztelt Bizottság! Folytatjuk bizottsági ülésünket a 2. napirendi pont megtárgyalásával: tájékoztatás az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezményének katowicei konferenciáján képviselendő magyar és európai uniós álláspontról. Köszöntöm a napirendi pont előterjesztőjét, dr. Botos Barbarát, az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyettes államtitkárát.

Tisztelt Bizottság! A klíma- és energetikai kérdések nemcsak bizottsági üléseinken, hanem parlamenti találkozók napirendjén is gyakran szerepelnek, legyen szó például az energiaunióról, a villamos energia belső piacának az új szabályairól vagy éppen a párizsi megállapodásról. Az Európai Unió e téren nemcsak 2020-ig, de már 2050-ig kitekintő célokkal él és kitekintő célokat fogalmazott meg, első helyre téve az üvegházhatású gázok kibocsátásának a csökkentését. Ha jól emlékszem, a környezetvédelmi tanács mellett legutóbb a pénzügyminiszterek tanácsa, az Ecofin is foglalkozott ezzel a kérdéskörrel. Államtitkár asszonynak köszönjük, hogy elfogadta a meghívásunkat. Kérem, hogy röviden foglalja össze a jelentést, utána összegyűjtöm a kérdéseket, majd visszaadom válaszra a szót. Tessék parancsolni!

Dr. Botos Barbara tájékoztatója

DR. BOTOS BARBARA helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Megjelentek! Engedjék meg, hogy tájékoztassam önöket a környezetvédelmi miniszterek októberi 9-ei ülésének az eredményéről, amelynek csak egy része volt a Lengyelországban decemberben megrendezendő ENSZ éghajlatváltozási keretegyezmény részes feleinek a 24. konferenciájához elfogadandó tanácsi következtetések megtárgyalása. Volt egy másik nagyon fontos dosszié - és nem tudom, hogy erről beszámolhatok-e önöknek, de ez magyar érdekesség szempontjából kiemelten fontos, úgyhogy ha megengedik, azzal kezdeném, utána a COP 24-gyel folytatnám -, ez pedig az, hogy politikai megállapodás született október 9-én a személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó kibocsátási követelményekről szóló rendelet szövegére vonatkozóan. Amikor általános politikai megállapodás születik, utána megy trilógusra az anyag. Magyarország többszörösen is érintett a Suzuki, a Mercedes, az Audi és egyéb autógyártók kapcsán. A Tanácsban elért megállapodás értelmében 2025-ben 15

százalékos, míg 2030-ban 35 százalékos kibocsátáscsökkentést kell elérni az autógyártóknak a személygépkocsikra. Ez azt jelenti, hogy 95 gramm/kilométer széndioxid-kibocsátáshoz képest kell elérni 2025-re 80,75 grammot, 2030-ra 66,5 grammot, míg a könnyű haszongépjárművekre vonatkozóan 2030-ra 30 százalékos csökkentést kell elérni. Tehát ez az általános megközelítés. Most kezdődik a trilógus. Várhatóan az Európai Parlament jóval ambiciózusabb álláspontot fog képviselni, úgyhogy a trilógus során ezek az értékek még emelkedhetnek. Miért is fontos ez? Én úgy gondolom, Magyarország részéről egy nagyon komoly sikert könyvelhetünk el: a résziaci gyártók számára egy könnyítést sikerült a V4-en belül egy egységes állásponttal elérni, ez különösen a Suzukit érinti, amely egy kisebb gyártó, kisebb gépkocsikat gyárt, már eleve jobb értékeket fog elérni 2020-ra, tehát nem 95 grammhoz képest kell majd neki a 15 és a 35 százalékot hoznia, hanem 90 körül lesz. Nekik sikerült mentességet, egy kicsi könnyítést elérni különösen azért, mert kisebb gépjárműveket gyártanak, viszont rájuk is vonatkoznak a százalékos értékek.

Amiben még megállapodtak, hogy mint minden ilyen komolyabb dosszié - legyen az emissziókereskedelmi rendszer vagy bármelyik dosszié - esetében, 2023-ban lesz egy nagyobb felülvizsgálat, ahol az ösztönzőrendszerek szempontjából a nulla és alacsony kibocsátású autók értékesítésének a beszámíthatóságát fogják felülvizsgálni, itt az elektromos járművekről és a hibrid járművekről van szó. Ezeknek az ösztönzőrendszerbe történő beszámítását, a személygépjárművek és a könnyű haszongépjárművek közötti átjárást, a kreditátadhatóság lehetőségét fogják megvizsgálni, illetve ami még fontos a dossziében, hogy a nulla és alacsony kibocsátású járművek - ez a bizonyos ZLEV, tehát zero és alacsony kibocsátású járművek - esetében a 2030-as benchmarkérték 30-ról 35 százalékra nőtt. Mit is jelent ez? Az adott évben értékesített járművek esetében kell 35 százalékos arányt elérni a nulla vagy alacsony kibocsátású, azaz hibrid járművek esetében. Tehát itt tartunk most.

November 7-én volt egy COREPER, amely mandátumot adott az elnökségnek, hogy elkezdje a trilógust. November 13-án, holnap lesz az első trilógus. A tagállamok támogatták az elnökség mandátumát. Itt az ambíciószint az, amely egy érzékeny terület lesz, a nyugat-európai államok várhatóan az Európai Parlamenten keresztül is a magasabb ambíciószintet fogják támogatni. A magyar autóipar magyar GDP arányában hozott, jelentős szerepének tulajdoníthatóan mi az alacsonyabb ambíciószintet támogattuk eddig is, és ez van a magyar álláspontban is. Ez volt az első dosszié, amelyet megtárgyalt az október 9-ei környezetvédelmi miniszterek tanácsa.

A másik pedig COP 24, azaz a lengyel Katowicében megrendezendő ENSZ éghajlatváltozási keretegyezmény részes feleinek 24. találkozója. Ez egy európai COP, lengyel COP; ötévente kerül sor a kelet-közép-európai térségre, tehát rotációs rendszer van. Öt éve is Lengyelországban volt, és azelőtt öt évvel is ott volt, Poznanban és Varsóban voltak COP-ok.

Október 9-én fogadta el a környezetvédelmi miniszterek tanácsa a tanácsi következtetéseket. Ez egyfajta politikai mandátum, hogy mit fog képviselni az Európai Unió a tárgyalások során. Röviden néhány pontot kiemelnék a következtetésből. Sürgetjük a közös fellépést az alkalmazkodás és a mérséklés terén. Külön méltatjuk az IPCC 1,5 fokos jelentését, amely nemzetközi szinten is nagy port kavart. Ez most jelent meg, most fogadta el az IPCC Tanácsa Dél-Koreában, hogy sürgős cselekvésre van szükség, minden országnak meg kell erősíteni a mitigációs erőfeszítéseit, a szektorokat is megnevezték a tanácsi következtetésben, hogy melyek azok, ahol lépnünk kell: a fenntartható fejlődésre, az élelmiszer-biztonság növelésére, a biodiverzitásra, az emberi jogokra, valamint az őslakos népek jogainak a védelmére is hangsúlyt kell fektetni, különös tekintettel a tudományra, az oktatásra, a lakossági tudatformálásra.

Ez a tanácsi következtetés felhívja a részes felek figyelmét, hogy ilyenkor üzenünk az EU-tagállamokon kívül minden részes félnek, azon 196 részes félnek, aki a keretegyezmény tagja, hogy mihamarabb ratifikálják a párizsi megállapodást. Tegnap adat szerint 181-en már ratifikálták. Irán, Oroszország és Törökország van azok között, akik még nem. Ugyanígy sürgeti az Európai Unió a dohai módosítást. 2008 és 2012 között volt a kiotói 1. szakasz, Magyarország is az Unión belül részt vett benne, aztán Japán, majd Kanada kilépett belőle, és most '13 és '20 között nemzetközi szinten nincsen semmilyen olyan nemzetközi kibocsátás-kereskedelmi rendszer, amely a részes feleket ösztönözné a kibocsátás-csökkentésre. Tehát '12 után megállt ez a nemzetközi folyamat, és a párizsi megállapodás majd 2020 után fog életbe lépni. Magyarország a dohai módosítást is ratifikálta, most már minden európai uniós tagállam, viszont sajnós nem értük el azt a küszöbértéket, hogy a Kiotó 2., a Kiotó dohai módosítása életbe lépjen.

Szól még a tanácsi következtetés arról, hogy a gazdasági növekedés, a GDP növekedése a kibocsátásoktól elválasztható. Az Európai Unió '90 és 2016 között egy 53 százalékos gazdasági növekedést ért el, miközben a kibocsátása 23 százalékkal csökkent. Magyarország is leképezte ezt a harapófogó-szerűen elváló tendenciát.

Szól a tanácsi következtetés a 2030-as 40 százalékos uniós célról, ami az üvegházhatású gázokról szól, illetve az ambiciózus megújuló és energiahatékonysági célszámról, megújuló esetében 32 százalékról történt megállapodás uniós szinten, míg energiahatékonyságnál 32,5 százalékról. Az Európai Bizottság egy hosszú távú stratégiát dolgozott ki 2050-re. Novemberben, azaz ebben a hónapban fogják megismertetni, és a COP 24-en az Európai Unió már ezt fogja kommunikálni is. Ebben a tudomány aktuális állásáról, különösen a 1,5 fokos jelentésről fognak beszélni, és 8 különböző forgatókönyvet vizsgál ez a hosszú távú uniós stratégia. 2050-re a 8-ból legalább 4 a nulla vagy a mínusz kibocsátási forgatókönyvet fogja felvázolni.

Fontos, hogy a COP 24-en a fidesz elnökség alatt a Talanoa-dialógust elindították. Ez egy aktív párbeszéd, egyfajta klímadiplomácia. A Talanoa amúgy azt jelenti, hogy mindenkit bevonni, ez inkluzív, nem büntető, nem szankcionáló, nem vádló, nem a másik tevékenységét kritizáló és bíráló folyamat, hanem egy inkluzív folyamatot jelent.

Három kérdést taglal ez a Talanoa-párbeszéd. Egy amúgy fidesz nyelven jelenti ezt a nyitott beszélgetést, hogy hol állunk most, hova akarunk eljutni és hogyan szeretnénk eljutni oda.

Visszatérve a tanácsi következtetésre, azon kívül, hogy a hosszú távú stratégiát is megemlíti, megemlíti a klímafinanszírozási kérdést. A fejlett országok éves szinten azt vállalták, hogy 2020-ig évente 100 milliárd dollárt fognak a fejlődő országok klímatevékenységére felajánlani. Jelenleg körülbelül 70 százalékos szinten van a feltöltöttség, 2020-ig kell elérni a 100 milliárdot.

A legjelentősebb hozzájáruló továbbra is az Európai Unió, tehát a 100 milliárdból több mint 25 milliárd forintot az Európai Unió tesz hozzá a teljes egészhez. Magyarországnak is voltak és vannak felajánlásai nemzetközi klímafinanszírozás terén.

Méltatja a nemzetközi tengerészeti szervezet, valamint a nemzetközi polgári repülési szervezet munkáját is, amelyek szintén hozzájárulnak a globális kibocsátások csökkentéséhez. Végezetül ez a tanácsi következtetés a montreali jegyzőkönyv kigali módosításának ratifikációjára is buzdítja a feleket. Magyarország szeptember 14-én helyezte letétbe a ratifikációs okmányt az ENSZ New York-i székházában. Már elértük azt az értéket, hogy ez 2019-től életbe lép, de továbbra is sürgetik a feleket, hogy minél többen csatlakozzanak.

Tehát ez az általános megközelítés, és ahogy elnök úr mondta, az ECOFIN, tehát a gazdasági és pénzügyi tanács a klímafinanszírozási tanácsi következtetéseket is

elfogadta. Ugyanerről volt szó abban is, a 100 milliárd dolláros célról, illetve, hogy mi az Európai Unió mandátuma a 2025 utáni új kollektív célra.

Az Európai Unió nyitott arra, hogy emelje ezen éves 100 milliárd dolláros célt, tehát a felajánlást növelje. Nem tudom, még engedi-e az időkeretem azt, hogy beszámoljak arról, hogy minden COP előtt van egy pre-COP. Most október 23-án és október 24-én Krakkóban került ez megrendezésre, ahol az ITM is képviseltette magát. Ez először sikerült, hiszen közel van hozzánk maga a pre-COP találkozó. Ez egy általános felkészülés. A fejlődő országok magas arányú képviselete miatt többnyire a klímafinanszírozás volt a fő téma. A GCF-nél, a Zöld Klíma Alapnál, amelyen keresztül a felajánlások nagy része eljut a fejlődő országokhoz, most pont egy feltöltési időszak van. Azt kérték, hogy minél többen ajánljanak fel a Zöld Klíma Alapba további támogatást. Illetve az átláthatóságról is szó van, tehát a fejlett országok mindig azt képviselik, hogy azok a nemzetileg meghatározott hozzájárulások, az NDC-k, amelyeket a részes felek bemutatnak, hogy mit szeretnének elérni kibocsátáscsökkentés terén, ezt azért transzparensszerűen kellene lekövetni. Ennek legyen egy verifikációja, egy monitoringrendszere, és legyen transzparenciája.

Fel is fognak állítani egy megfelelési bizottságot, de mivel az egész párizsi megállapodás önkéntes alapú, ez önjelentés módon történik, tehát a részes fél jelenti önkéntesen, hogy ő elmaradt a teljesítéstől, és a megfelelési bizottság ezt kivizsgálja. De itt még elég komoly a vita a fejlődő és a fejlett országok között, hogy ez elégséges-e ahhoz, hogy az ambíciószintet növeljük. Ötévente kell minden részes félnek beadnia az NDC-jét, és ötévente vagy ugyanazt, vagy egy jóval ambiciózusabb vállalást kell benyújtania. Magyarország nem önmaga nevében ad be vállalást, hanem az Európai Unióval együtt a lebontott tagállami célokra, non-ETS tagállami célokkal veszünk részt az NDC benyújtásában.

A COP 24 előtt, mivel ilyenkorra már legalább 60-80 oldalra kellene leszűkíteni a szövegmennyiséget, amelyet megtárgyalnak, ez még nyáron 250 oldalnyi döntési pont volt. Ezért Bangkokban összehívtak szeptember 4-9. között egy rendkívüli ülészakot, ahol szintén a klímafinanszírozásról, a 2020 előtti, a dohai klímavédelmi intézkedésekről volt szó. És szó volt arról, hogy a COP-on majd lesz egy miniszteri párbeszéd, ahol az ITM is képviselteti majd magát, ami a klímafinanszírozásról fog szólni. Szintén szó volt az ambíciónövelésről, hiszen nemcsak az IPCC 1,5 fokos jelentését, de az NDC-eket, ezeket a tagállami vállalásokat összeszámolták, és egyértelműen kiderült, hogy a tagállami vállalások alapján nem tudjuk a 2 Celsius-fokos célt tartani globális szinten, a 1,5 fokos szintet meg semmiképpen.

Hogy mennyire elkötelezett a kormány. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium az IPCC frissen megjelent 1,5 fokos jelentését leképezve, összehívva a magyar tudósokat, egy HUPCC, azaz magyar éghajlat-változási jelentést fog készíteni. Ez egy több éves időszak. Most november 28-án lesz az a konferenciánk, amely kapcsán megszólítottuk a tudósokat, akik éghajlat-változással foglalkoznak. Több szekció is lesz. Nemcsak a tudósok fognak előadni, de minden egyes szakterület kapcsán, tehát az erdészettől a hulladékgazdálkodásig, a társadalompolitikáig, tehát nemcsak éghajlati- meteorológiai szempontból közelítjük meg a kérdést, és a döntéshozók is fel fognak szólalni ezen a konferencián.

A célja ennek a magyar HUPCC-jelentésnek az, hogy egy éven belül egy helyzetjelentést rakjunk le az asztalra, tehát hol állunk most, és három éven belül, pontosan a 2023-as felülvizsgálatig - global stocktake -, addigra pedig egy nagy magyar jelentés, tudományos jelentés álljon rendelkezésre, amely a döntéshozók munkáját segíti. Ez egy teljesen független jelentés lesz, amelyet a tudósok fognak hitelesíteni. Reméljük, hogy a döntéshozóink számára ez egy hasznos tudományos háttéranyagként fog szolgálni.

Bizonyára emlékeznek a VAHAVA-jelentésre. Szeretnénk megismételni ugyanezt a folyamatot, tehát legyen egy új VAHAVA-jelentésünk, de már egy jóval szélesebb spektrumú jelentés. Ugyanazokat a folyamatokat fogjuk végigjárni, mint az IPCC, tehát lesz egy scoping meeting, témák behatárolása, szerzők kiválasztása, és a különböző tanulmányokban, ahogy összeáll a jelentés, természetesen a jelentés során többször verifikáció, hitelesítés is lesz.

Az Innovációs és Technológiai Minisztériumon kívül a COP 24-en a Pénzügyminisztérium, az agrártárca, a Belügyminisztérium, a Külügyminisztérium, az OMSZ, tehát az Országos Meteorológiai Szolgálat, az ERTI és a Köztársasági Elnöki Hivatal képviselői lesznek ott hivatalosan, illetve az Interparlamentáris Unió képviselői is ott lesznek a COP-on, most intézik a regisztrációt. December 3-4-én lesz a magas szint, ott Áder János köztársasági elnök úr fogja képviselni országunkat, utána pedig a későbbi magas szinten, politikai szinten várhatóan Kaderják Péter államtitkár úr lesz a magyar delegáció vezetője. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár asszony beszámolóját. Mielőtt megnyitom a vitát, köszöntöm Schmuck Erzsébet képviselőtársamat, aki szeretne részt venni a vitában.

Tehát megnyitom a vitát. Kérem képviselőtársaimat, hogy röviden tegyék fel a kérdéseiket, mondják el a kommentjeiket! Tessék parancsolni! *(Jelzésre:)* Bana alelnök úré a szó elsőként.

Kérdések, vélemények

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Köszönöm szépen a beszámolót, amivel kapcsolatban azt el lehet mondani, hogy tényleg igyekezett a legfontosabb szakmai szempontot beépíteni ebbe. Az Európai Unió ambíciózus célokat fogalmazott meg a környezetvédelem területén és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével összefüggésben. Amit én némileg furcsállottam, az a Fidesz európai parlamenti képviselőinek a hozzáállása volt, akár a műanyag termékekről szóló, akár kimondottan a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséről szóló európai parlamenti szavazások során, hiszen tartózkodtak mindkét esetben, ez pedig ellentmond az itt elhangzottaknak és összességében. Államtitkár asszony utalt rá, hogy a kormánynak mi az álláspontja ebben a kérdésben, és örömmel vettem, hogy a HUPCC-re is tett utalást, és valóban pozitív fejleménynek tekinthető, hogy ez elindult, csak közben azt látjuk, hogy sajnos nemzetközi szinten... - és persze itt most a Fideszre utaltam, de ugyanúgy akár miniszteri szinten más minisztériumok részéről voltak az itt elhangzottakkal ellentétes megnyilatkozások. Jó lenne, ha ilyen szempontból összhang lenne kormányzati szinten.

Annyit azért hadd kérjek, hogy a klímaváltozás hatásainak csökkentésével összefüggésben, hogy milyen konkrét javaslatok vannak, még néhány mondatot osszon meg velünk, hiszen nagyon jó, hogy ez a folyamat elkezdődik, de mégis jó lenne látni, hogy Magyarország ebből a szempontból mit tartana leglényegesebbnek.

A másik kérdésem arra vonatkozna, hogy milyen konkrét lépéseket tervez a kormány tenni annak érdekében, hogy a megújuló energiaforrások vonatkozásában meglévő lemaradásunkon javítsunk, hiszen e tekintetben azért nagyon rosszul állunk, ha Nyugat-Európa-hoz viszonyítjuk Magyarországot - napkollektorok, szélenergia, vízenergia s a többi, tehát nyilván ebben a vonatkozásban is fontos lenne érdemi előrelépést elérni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Dr. Szél Bernadett és Schmuck Erzsébet jelentkezik.)* Szél Bernadett képviselő asszonynak mint bizottsági tagnak előnye van.

DR. SZÉL BERNADETT (független): Tisztelt Helyettes Államtitkár Asszony! Köszönöm, amiket elmondott, de én arról szeretnék beszélni, amik nem szerepeltek ebben a kétségekívül terjedelmes, jó értelemben véve terjedelmes beszámolóban, mert tényleg sok mindent elmondott.

Csakhogy ami engem leginkább aggaszt, az a magyar helyzet, ugyanis nő a károsanyag-kibocsátásunk, friss statisztikák bizonyítják azt, hogy Magyarországon romlik a helyzet. Hogy nagyon PC legyek: nem látom a magyar kormány oldaláról azt az eltökéltséget, amely azt szolgálná, hogy ezt a tendenciát megállítsa és pozitívrá fordítsa. Nagyon sokat hallgattuk azt, hogy nekünk így zöld fronton nincs tennivalónk, mert '90 után összeomlott Magyarország ipara, és ezzel egy nagyon speciális helyzetbe kerültünk, de ebből, ugye, nem lehet megélni.

Vállalt az ország, a kormány egy 14,6 százalékos megújuló részarányt, amit eddig nagyjából azzal teljesítettek, hogy szenes erőműveket átállítottak fafűtésre, de az EU-n belül van egy 30 százalékos elvárás, tehát vállalás, és én azt gondolom, hogy nekik van igazuk. Azoknak van igazuk, akik ebbe az irányba mennek.

Itt van néhány olyan anomália, ami minden embernek most már szemet szúr: adó van a napelemeken, 2010 óta nem adtak ki szélerőműre építési engedélyeket, a szén-dioxid-kibocsátásunk évek óta nő, és az energiahatékonyság tekintetében pedig szerintem nagyjából a leglassabban haladó ország vagyunk, gyakorlatilag a lakások 80 százaléka felújításra szorulna ebben a tekintetben, rossz a levegő - ezt most nem kell hangsúlyozottnak mondanom, mert ezt egyrészt mindenki érzi, de most már a média is tele van vele -, a lakosság sokkal többet költ arra, hogy megfelelő energiamennyiséget tudjon magának biztosítani a házában, mint ami a fejlettségünk alapján indokolható lenne. Folytathatnám, de szerintem ön is pontosan tudja, hogy milyen állapotokról beszélek. Azt gondolom, hogy az ön látogatása itt nálunk a bizottságban mindenképpen egy lehetőség arra, hogy segítsen nekünk megérteni azt, hogy a magyar kormány hogyan kíván változtatni ezen a minden szempontból infernális helyzeten, ami Magyarországon kialakult.

Még egy mondat, ha megengedi. Azt is aggasztónak tartom, hogy kifejezetten a Fidesz-kormány oligarcháinak a közelében kezdenek ezek a megújuló iparágak burjánosni. Ha ez elindul Magyarországon, akkor egy erős antikorrupciós stratégiára is szükség van, hogy valóban a teljesítményük alapján jó szakembernek számító emberek, illetve az ő közelükben települő vállalkozások legyenek azok, amelyek ezeket az új energiatípusokat Magyarországon üzembe helyezik. Tehát itt nemcsak arról van szó, hogy energiapolitikában kell váltás, hanem hozzá kell tenni azt az antikorrupciós politikát is, ami garantálja, hogy a teljesítmény számítson. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Ez utóbbi képviselő asszonynak saját véleménye volt - *(Dr. Szél Bernadett: Minden a saját véleményem volt, amit elmondtam.)* csak megjegyzem -, tehát vitát erről most nem nyitunk. Az eredeti napirendi pont az energia, a klímaváltozás, tehát erre fókuszálunk. Képviselő asszonyé a szó.

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Először is én is szeretném megköszönni államtitkár asszonynak a tájékoztatóját, és azt is - aminek én kimondottan örülök mint a Fenntartható fejlődés bizottságának elnöke -, hogy az Európai ügyek bizottsága foglalkozik ezzel a kérdéssel, és fontosnak tartja a COP 24-gyel való foglalkozást.

Én egy általános kérdést szeretnék feltenni államtitkár asszonynak, nevezetesen azt, hogy itt közben volt nem olyan régen az IPCC-nek a jelentése, ami azért eléggé megrengette a különböző országok döntéshozóit is. Azt már korábban is tudtuk vagy

érzékeltek, hogy az Európai Unió a klímaügyben vezető szerepet igyekezett betölteni kezdve onnan, amikor '92-ben Rióban elfogadták a klímaegyezményt, az Unió tehát mindig igyekezett az élen járni. Amit szeretnék megkérdezni, hogy mennyire érzékelhető most az Európai Unió szigorítási céljaiban az IPCC jelentése, illetve azt tudjuk, hogy az európai energiaügynökség is megszólalt az utóbbi időben a klímacélokkal kapcsolatosan. Azt is tudom mondani, hogy az európai energiaügynökség sajtótájékoztatójáról megjelent hírekben lehetett olvasni, hogy már úgy titulálták, hogy a párizsi megegyezés kudarc.

Amit most államtitkár asszony is mondott, hogy összeadták a tagállami vállalásokat globális szinten, az azt mutatja, hogy nem tudjuk teljesíteni az önkéntes vállalások alapján a 2 százalékos vagy 2 Celsius-fokos emelkedésen belül maradást. Itt azért arra is rákérdeznék, hogy ez mennyi pontosan, merthogy úgy fogalmazott, hogy 2 százalékra nem elegendő... *(Közbeszólás: 2 Celsius-fok...)* Bocsánat, 2 Celsius-fok, következetesen rosszul mondom. Köszönöm szépen. Tehát 2 Celsius-fokra nem elegendő. Ez tulajdonképpen mennyit tesz ki? Korábban hallani lehetett olyan híreket is, hogy több mint 3 Celsius-fokra elegendők azok a vállalások. Tehát itt a kérdésem az, hogy ez mennyire rengette meg a COP 24-re való készülődést, és milyen még további szigorítások várhatók.

Egy-két megjegyzést szeretnék tenni. Utalt arra államtitkár asszony - nem tudom, ez melyik fórumon volt -, hogy deklarálják, hogy a gazdasági növekedés a kibocsátástól elválasztható. Én azt gondolom, hogy az a szám, amit ön hozott, hogy itt volt egy olyan korábbi időszak, amit ennek bizonyítására hoznak, az talán egy ilyen sajátságos helyzet volt, mert több közép-kelet-európai országban a rendszerváltás után a nehéziparnak csökkent a teljesítménye, Magyarországon is, meg volt közben egy válság, tehát ez a csökkenés ezzel függ össze. Egyre több tudós azt állítja, hogy nem elválasztható a gazdasági növekedéstől a kibocsátás. Itt Magyarországon is, ha megnézzük, '15-től egy növekedési pályára álltunk, és most már talán 6 százalék fölötti a szén-dioxid-kibocsátás, miközben 4 százalék körüli GDP-növekedés párosult ehhez. Ebben mennyire történik mélyebb gondolkodás, hogy hogyan lehet mégiscsak a gazdasági növekedéstől különválasztani? Bár megjegyzem, mondom, én ebben a gyakorlat alapján nem hiszek.

Azt gondolom - kicsit nem rendszerben hozzászólva -, ez egy jó dolog, hogy a Magyar Tudományos Akadémia, tudósok bevonásával készül egy magyar HUPCC-jelentés. Bár azt gondolom, nagy meglepetést nem fog hozni, mert Magyarország egy eléggé érzékeny ország, és sokkal komolyabb lépések szükségesek ahhoz, hogy a magyarországi szén-dioxid-kibocsátás növekedését egyáltalán megállítsuk. Azt mondta, hogy új VAHAVA jelentés. Azt gondolom, fontos tudni, hogy a Magyar Tudományos Akadémia annak idején ebben élen járt.

És hogy ne húzzam tovább, mert várhatóan a Fenntartható fejlődés bizottsága is foglalkozni fog a dologgal. Levelet írtam a miniszter úrnak - nem most, korábban -, hogy szeretnénk, ha a Fenntartható fejlődés bizottsága is áttekinthetné ezt. Annyit szeretnék még bejelenteni, hogy ez most nem a Fenntartható fejlődés bizottsága, de érinthet mindenkit, hogy az LMP frakciója egy parlamenti vitanapot kezdeményezett, amely az ellenzéki pártoknál támogatást kapott. Ez azt jelenti, hogy össze fog gyűlni az a szükséges számú aláírás, hogy még ebben a félévben, remélhetőleg pont a katowicei COP 24-csúcs előtt, alatt, után, sor kerülne erre a parlamenti vitanapra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tisztelt Államtitkár Asszony! Több kérdést nem látok. Az én kérdésemre, amit szerettem volna feltenni, az éghajlatváltozás globális

finanszírozásának igénye tárgyában, hogy a 100 milliárd forint kapcsán ezt ki hogyan finanszírozza, erre választ kaptam. Visszaadom a szót az államtitkár asszonynak.

DR. BOTOS BARBARA helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Bocsánat, még egyszer megismételné a kérdés végét? 100 milliárd...

ELNÖK: Igen, 100 milliárd euró lenne az éves finanszírozása az éghajlatváltozás globális problémájának, és hogy ebből a tagállamok hogyan részesednek, illetve az Európai Unió hány százalékot vállalt, erre a kérdésre már ön elmondta a választ a hozzászólásában. Akkor visszaadom a válasza a lehetőséget.

Dr. Botos Barbara válasza

DR. BOTOS BARBARA helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Köszönöm szépen a hozzászólásokat. Az első hozzászólással kapcsolatban - skeptikus megnyilatkozások, összhangot kér részünkről -, amit ön is említett, az teljesen jogos.

2014 - mindig mínusz két év, mindig két évvel visszamenőleg látjuk az ország leltárjelentését. Az ENSZ Éghajlat-változási keretegyezményének titkársága verifikálja az Országos Meteorológiai Szolgálat által elkészített nemzeti leltárt, hogy mennyi volt Magyarország üvegházhatásúgáz-kibocsátása. '14-ig tényleg egy csökkenő tendencia volt. '14-ről '15-re volt egy közel 6 százalékos növekedés, és '15-ről '16-ra még egy 1 százalékos növekedés, tehát egyik évről a másikra növekedett 6-tal, majd 1 százalékkal a magyarországi kibocsátás. Ez nyomon követhető a leltárban, a leltárjelentésben. Mi ezzel tisztában vagyunk, tudjuk, kommunikáljuk.

A második nemzeti éghajlat-változási stratégiában is, amelyet most fogadott el az Országgyűlés, egyértelműen látszódnak a leltáradatok, hogy ez egy olyan probléma, amellyel mi számolunk.

Mi ennek az oka? Főleg a gazdasági válság után feléledtek a magyar cégek. Különösen az építőipar volt az, a cementgyártáson és a rá épülő értékláncon keresztül, amelyik elvitte Magyarország üvegházhatásúgáz-kibocsátását. Az építőipar azon létesítmények közé tartozik, azon szektorok közé tartozik, ahol nagyon nehezen lehet a tüzelőanyag felhasználási hatékonyságának a javításában elérni bármit is. Miért? Mert mondjuk egy cementipar kibocsátása közel 60-70 százalékban folyamatemisszió. Tehát a gyártás során szabadul fel szén-dioxid, nem a tüzelőanyag használata során, legyen az földgáz vagy bármi. Tehát ezek azok a területek, ahol nagyon nehéz kibocsátáscsökkentést elérni. Mindenhol máshol, legyen az az erőművi szektor Magyarországon, viszont el lehet érni.

Mit teszünk a hatások csökkentése érdekében? Én úgy gondolom, hogy a Mátrai Erőmű Zrt. is már elég aktívan kommunikál arról, hogy ennek meg kell történnie, hiszen az Európai Unióban is a coal phase out, tehát a szénrel való tüzelés kivonása kapcsán elég erőteljesen megy ennek a kommunikációja 2030-ig. Magyarországon, ahol a villamosenergia-ellátás 15-20 százalékát a Mátrai Erőmű teszi ki, ez az egyetlen olyan erőművünk, amelyik - ha nem is egyetlen, mert van még egy, de ilyen nagy mennyiségben a Mátrai Erőmű - még szénrel tüzel, tehát elindult itt is a közös gondolkodás, hogy hogyan lehetne ezt az átalakulást, igazságos átmenetet úgy megoldani, hogy a térség továbbra is Magyarország energiaellátó rendszere maradjon, hiszen egy olyan hálózati kapacitás van ott, amelynek a kihasználása a jövőben is fontos lesz. Megindultak a megújuló beruházások is a Mátrai Erőmű környékén, úgyhogy már egy van, és most is kettő folyamatban van.

És amit mi már most elkezdünk kommunikálni, a célunk az, hogy a jelenlegi 500 megawattnyi naperőműves fejlesztések legalább 3000 megawattal növekedjenek

2022-ig, és ebből - itt Szél Bernadett képviselő asszony kérdésére is válaszolnék - a háztartási méretű kis erőművek esetében a 3000 megawattból ez legalább 600 megawattot kell hogy képviseljen, ez jelenleg 160 körül van. Tehát ezt is szeretnénk megemelni.

A magyarországi hálózat körülbelül 4000 megawattot tud kiszolgálni. Tehát 3000 megawatt egy reális cél, úgyhogy ez a célunk. A KÁT-ban, a régi támogatási rendszerben körülbelül 1000-1200 megawatt már benne van, a METÁR-ban is 500-600 megawatt már megvalósulhat. A háztartási méretű kis erőműveket szeretnénk 600 megawattal növelni.

És amin mi most dolgozunk, az pedig a tendereztetés. Tehát ha megnézik, a jelenlegi átvételi ár 32 forint. Németországban ez már 15 forint. Egyfajta aranyláz van, tehát mindenki Magyarországra jön, külföldi befektetők, addig, amíg ez az átvételi ár ilyen magas. Szerintem mi, Magyarország jól tette, hogy egy kicsit későn indultunk el ezen a pályán, mert mind Bulgáriában, mind Spanyolországban nagyon komoly perek voltak amiatt, hogy visszamenőleg próbálták módosítani a túlzott támogatási rendszert, és meg is nyerték, akik a kormányokat beperelték. Mi ilyet nem tervezünk, viszont azt szeretnénk, ha ez az aranylázszerű támogatási rendszer, amely kicsit túlzott, egy kicsit költséghatékonyabb legyen, tehát sokkal több megawattot tudjunk egységnyi támogatásból megvalósítani, hiszen ez egy nagyon előnyös támogatási ár. Ezért szeretne a magyar kormány tendert kiírni.

A tendernek az a lényege, hogy nem kötött támogatási áron lehet pályázni, hanem aki a legjobb ajánlatot teszi, az kapja meg. Így előfordulhat, hogy akár 20-25 forintos áron is megnyerhetik a tendert, és egységnyi támogatásból jóval több beruházás valósulhat meg. Miniszter úr az energia hivatal felé elküldte már ezen tender kidolgozásának a feladatát. Az energia hivatal már dolgozik rajta, és reméljük, hogy 2019-ben az első tender meg is jelenik.

A versenyeztetési eljárás, úgymond az aukció a legtranszparensőbb és a legköltséghatékonyabb megoldása annak, hogy minél több beruházást tudjunk megvalósítani egységnyi támogatásból. Tehát ez a cél, tehát ez a 3000 megawatt.

A magyar helyzet romlik, képviselő asszony is elmondta, egyetérték. A 2014-2016 közötti tendenciát számokkal én is felvázoltam. Az egyetlen, ahol 40 százalékos tagállami cél van, az nem az emissziókereskedelmi rendszer, hanem az emissziókereskedelmi rendszeren kívüli szektorok. Itt Magyarországnak 2020-ig plusz 10 százalékot, 2030-ig mínusz 7 százalékot kell hoznia. Ezt mi hozni fogjuk. Ez miért fontos? Mert ebből kvótাবেvételeink fognak származni, és a kvótাবেvételeinket zöldítésre tudjuk fordítani. Ha minden igaz, az uniós szabályozásnak köszönhetően 100 százalékban kell majd ezeket a forrásokat zöldítésre fordítani 2021-től.

Napelemadó. Csökkent, most nem tudom a pontos számot, de 104 forintról 52 forintra csökkent, ez is segíti a beruházóknak a megvalósítást. Viszont erre szükség van, pontosan azért, hiszen veszélyes hulladékról van szó. A veszélyes hulladékok élettartama, elhelyezése miatt ezt egy fontos szabályozásnak tartjuk, de a kormány ezt már a felére csökkentette.

A rossz levegőminőség együtt jár a kibocsátási gyakorlatokkal, a tüzelési problémákkal. Én úgy gondolom, hogy ha mind a lignittel való tüzelés, mind a szénalapú energiatermelés fokozatosan háttérbe szorul, megfelelő átmenettel, akkor ez javulni fog. A kettő szorosan követi egymást, tehát a kettő között mindenképpen kapcsolat van.

Az energiaszegénységet illetően a magyar kormány politikája továbbra is az, hogy bár uniós szinten 10-11 százalékos az energiaszegénység aránya - Bulgáriában például 40 százalék, nálunk is jóval magasabb -, az árszabályozás kérdésében mindig két tényezővel számolunk, az egyik tényező maga az ár, a másik tényező az, hogy

mennyit használunk az energiából. Hogy mennyit használunk, innen jön az Innovációs és Technológiai Minisztérium új terve, miszerint tiszta, okos és megfizethető energiát mindenkinek, ez a célunk, okosabbá tenni az energiafelhasználást a jövőben, és így elérni azt, hogy a magyar fogyasztóknak az energia továbbra is megfizethető áron kerüljön ellátásra.

Ahogy jeleztem, a háztartási méretű, kis erőművekben továbbra is támogatjuk a szaldóelszámolás szerinti támogatások megadását, reményeink szerint ez legalább 600 megawattot fog 2022-ig elérni, és a tendereztetési folyamat is folyamatban van.

Schmuck Erzsébet képviselő asszony hozzászólásával kapcsolatban: a 1,5 fokos jelentés azt mutatta be - és ez nagyon aggasztó -, hogy nem 2 Celsius-fokos globális hőmérséklet-növekedésnél fog bekövetkezni a globális ökoszisztéma-bioszféra egyensúlyrendszerének a kibillenése, hanem várhatóan már 1,5 fok környékén ez megtörténik. Kimondta a jelentés, hogy még van idő visszafordítani ezt, és megtenni mindent, de ez drasztikus változtatásokat követel minden részes féltől. Amikor azt mondjuk, hogy felborul az egyensúlyi rendszer, az azt jelenti, hogy visszafordíthatatlan folyamatok lesznek, olyan természeti katasztrófák fognak bekövetkezni, amelyek megállíthatatlan, láncszerű következményeket hoznak magukkal. Pontosan ezért ennyire fontos ez a 1,5 fokos jelentés - kollegáink követték Diána Ürge-Vorsatzcal együtt, aki a harmadik munkacsoport alelnöke, az elfogadási procedúrát -, mert nagyon sokat hígult ez a jelentés, méghozzá pont a szaúd-arábiai és egyéb országoknak a hatására. Sokkal erősebb volt maga a politikai összefoglaló, mint ami lett belőle. Tehát nagyon nehéz volt az elfogadási folyamat, plusz egy napot még rá is húztak, de én úgy gondolom, hogy még ebben a formájában is vészharangot kongatnak. Hogy hogyan fog erre a COP 24 reagálni? Az egyik segédtestület, a SBSTA napirendjén van, tehát külön napirendi pontként fogják tárgyalni.

A másik kérdésre, miszerint összeadták az egyes részes felek vállalásait: 3,1 Celsius-fok, ha minden egyes részes fél vállalását összerakjuk, és nem 2. Ez az a gapanalízis, tehát azt a hiányt próbáljuk; tehát még nekünk egy fokot minimum kell hozni, ha nem 1,6-ot, hogy elérjük azt, amit az IPCC is mondott, hogy ne boruljon fel az egyensúly.

Amit a hosszú távú stratégia is mondani fog - az Európai Unió vagy a Bizottság most készíti el -, hogy a 32 százalékos megújuló uniós célaránnyal és a 32,5 százalékos energiahatékonysági célszámmal az a 40 akár 45 is lesz. Tehát az uniós célszám: nem 40-et fogunk hozni, hanem akár 45-öt is, viszont itt nagyon erős ellenállás volt a tagállamok részéről, miszerint maga a dosszié, amely elvezetett addig a 2014-es tanácsi következtetésektől, hogy elfogadjuk az emissziókereskedelmi rendszer és az azon kívüli szektorokban a célszámokat és a vállalásokat, ez egy kétéves, nagyon hosszú tárgyalási folyamat eredménye. Újra megnyitni ezt a csomagot senki nem javasolta. Itt elég komoly ellenállás van most már szinte Németországtól kezdve elég sok tagállam részéről, viszont nagyon fontos - és itt jön be a hosszú távú stratégia -, hogy megvizsgáljuk az egyes forgatókönyveket, hogy mi az, amire képesek vagyunk, és ezt kommunikáljuk a fejlődő országok felé, lévén a fejlődő országok a fejlett országoktól ambíciónövelést várnak, sokkal komolyabb célszámokat. Viszont ez tényleg egy érzékeny egyensúly volt, amelyet nehéz lenne megbontani és újratárgyalni, többéves tárgyalási folyamatot nyitnánk meg újra.

Én úgy gondolom, hogy a GDP és az ÜHG-kibocsátások elváló tendenciája érzékelhető, bár most volt egy visszafordulás Magyarország részéről, de még mindig elválnak, mert az energiaintenzitásunk csökken, tehát az egységnyi üvegházhatásúgáz-kibocsátásra jutó energiaintenzitás csökkenő tendenciát mutat, és ez nemcsak a rendszerváltás következményeképpen összeomlott nehézipar miatt van, hanem itt azért voltak olyan energiahatékonysági és megújuló beruházások, amelyek ezt

eszközölték. Nagyon érdekesek az egyes szektorok, ha megnézzük a leltáradatokat, például a hulladékszektor, amely közel 6 százalékát teszi ki a magyarországi kibocsátásnak, 2005-ig növekvő tendenciát mutatott, 2005-ben megállt és most kezdett el csökkenni. Ez mind annak az eredménye, hogy a nyolcvanas-kilencvenes évek rossz hulladéklerakási szokásai miatt ott van egy 10-15 éves időszak, amíg a metánkibocsátás elkezdődik, és utána a jó hulladéklerakási szokásoknak, a tömörítésnek köszönhetően, illetve a szelektív hulladékgyűjtés elterjedésének köszönhetően elkezdett csökkenni ez a szektor is, de egy hosszabb intervallum után. Tehát látjuk a tendenciákat is.

Magyarország részesedése - már a HUPCC-ről beszéltünk - kevesebb mint egy százaléka a globális kibocsátásnak, ezt mondtuk el az Országgyűlésben is, hogy Magyarország bármit is tesz, annak globális szinten nem lesz akkora hozadéka, ezért nagyon fontos, hogy megvizsgálja Magyarország azokat a szektorokat, ahol a leghatékonyabban tudunk eszközölni kibocsátáscsökkentést, és ezek között az épületszektor az egyik kiemelt kategória, hiszen az épületszektor energiafelhasználása is hozzájárult ehhez a visszaforduló tendenciához.

A klímafinanszírozásról pedig beszéltünk: Magyarország kétszer egymilliárd felajánlást tett, és most is folyamatban van egy felajánlás kommunikálása a magyar kormány felé mind a GCF, mind bilaterális nemzetközi klímafinanszírozási célokra. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár asszonynak a szakszerű beszámolóját, mintha Áder János köztársasági elnök urat hallgattuk volna bizonyos előadásaival a klímapolitikában. Köszönöm Schmuck Erzsébet képviselőtársamnak a megjegyzését, valóban ezeregy oka van annak, hogy miért foglalkozunk a bizottsági ülésünkön ezzel a témával, leginkább azért, mert a következő, a jövő heti hétfő-keddi COSAC-találkozón, az európai ügyekkel foglalkozó bizottságok elnökeinek plenáris ülésén ez egy napirendi pont lesz, ezért nem mindegy, hogy milyen szakmai háttérrel utaznak a képviselőtársaim.

Az ülés berekesztése

Tisztelt Bizottság! Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottság elnöksége a hétvégén Bécsbe utazik a COSAC plenáris ülésre, így bizottsági ülésre majd csak november 26-án, hétfőn 10 órától kerül sor a főemelet 66. számú teremben. A napirendi pontok egyeztetés alatt vannak. Köszönöm a bizottság tagjainak a részvételét. A bizottsági ülést bezárom. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 08 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Madarász Mária és Nánásiné Czapári Judit